Gizli nüfusların yazılması için 15 Teşrinievvele kadar devam edecek olan son mühlet dün başladı.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Rusyanın Cemiyeti Akvama girmesi için muhtelif memleketlerde yapılan teşebbüsler ümit verici mahiyettedir.

FIATI 5 KURUŞTUR. 9 uncu sene No. 3076 PAZAR 2 EYLUL 1934 Tel: { Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

Umumî Hizmet Şirketleri

Nafia Vekâleti ile Tramvay Şirketi arasındaki muvakkat anlaşma neticesinde dündenberi tramvay ücretlerinde ehemmiyetli tenzilât yapılmıştır. Tramvay ücretlerinin yavaş yavaş nasıl çıktığını hepimiz biliyoruz. Beş kuruştan altıya, altıdan yediye, sekize nihayet birinci mevki bir bilet için on on iki kuruşa kadar çıkmıştır. Ücretleri çıkarırken, elektrik ücretlerinin artması, elektrik ücretleri de çıkarken, kömür fiatlarının ve amele ücretlerinin artması gibi sebepler ileri sürülmüştü.

Elektrik olsun tramvay ve telefon olsun, ücretler bir defa çıktı mı bir defa daha inmez. Ücretlerin çıkmasına âmil olan sebepler ortadan kalkar. Kömür ucuzlar, Ingiliz lirası kıymetten düşer. Amele daha az ücret alır. Fakat yükselen ücret olduğu yerde kalır. Şirket te bunu izah için bin bir sebep bulur. Işte Istanbul halkının şimdiye kadar tecrübesi bu idi.

Bunun içindir ki tramvay ücretlerinin dünden itibaren inmesi bütün halk tarafından çok mes'ut bir hâdise olarak karşılandı. Tramvay ücretlerini tayin eden elektrik ücretleridir. Elektrik ücretleri de kömür fiatına bağlı imiş. Kömür fiatı da şuna ve buna tâbidir. Bütün bu umumi hizmet müesseselerinin ücretleri borsadaki kambiyo fiatları gibi, anlaşılması çok müşkül olan bir formüle tâbi olarak değişiyor. Şu farkla ki şimdiye kadar asla inmiyor, boyuna yükseliyordu. Dünyanın bir şehrinde vesaiti nakliye ücretlerinin böyle kambiyo borsası gibi bir çok âmillere tâbi olarak değiştiği görülmemiştir.

Ali Bey Nafia Vekili olduktan sonra bu meseleler ile ciddî surette meşgul olmağa başladı. Şirketlere karşı bir vaziyet almak onları imtiyazlarından ve haklarından mahrum etmek asla mevzuu bahis değildi. Biliyoruz ki şirketlerin imtiyaz mukaveleleri, Avrupa sermayesinin bu memleketi insafsızca istismar ettiği zamanlarda yapılmıştır. Bununla beraber, mukaveleleri feshetmek kimsenin aklından geçmemiştir. Muhterem Ali Beyin temin etmek istediği, bu şirketlerin her şeyden evvel umumi hizmet müesseseleri olduklarını hatırlamalarından ibarettir. Sevinçle görüyoruz ki muhterem Nafia Vekilinin azimkâr iradesi müessir olmağa başlamıştır.

Biz bu meselede şirketler için takip edilecek yolu üç kelime ile hülâsa ettik: Umumî hizmet müessesesi olduklarını hatırlamaları. Şirketler memleketimizde faaliyete geçtikleri zamandanberi dünya çok değişmiştir. Her yerde yeni şartlara uymak zarureti hasıl oldu. Şirketleri haklarından ve imtiyazlarından mahrum etmek mevzuu bahsolamaz. Fakat onlar da yalnız imtiyazları üstünde durup ta bunun karşılığı olan hizmeti unutmamalı, her nimetin bir külfet mukabili olduğunu hatırlamalıdırlar. Eğer mukabili verilmedik bir imtiyaz baki kalabilseydi, derebeylik sistemi yıkılmazdı.

Istanbul halkının umumî hizmet müesseselerinden istediği, verdiği paraya mukabil hizmetten ibarettir. Elektrik şirketinden elektrik saatlerinin kiralarını makul bir hadde indirmesini bekliyor. Her sene kira şeklinde verilen para ile sermaye birkaç sene içinde amorti oluyor. O halde kira istemekte devam etmek doğru değildir. Sonra elektrik fiatı çok pahalıdır. Bugünkü şartlara göre, daha ucuz olmak gerektir.

Elektrik fiatı inecek olursa, tramvay ücretleri de kendiliğinden iner. Fakat bu kâfi değildir. Kambiyo borsası gibi inip çıkmıyacak, sabit bir ücret tayin edilmesi lâzımdır. Sonra biletlerin yalnız bir istikamet üstünde değil, muhtelif istikametlere doğru işleyen hatlar üstünde muteber olması kabul edilmelidir. Avrupa şehirlerinde bir defa azami mesafe için bilet ücreti veren bir yolcu, şehrin her tarafına işleyen hatlardan istifade edebilir. Meselâ Bebekten Sultanahmede gitmek isteyen bir yolcu için bir defa Bebekten Eminönüne kadar bilet alıp ta azami mesafe ücretini tediye ettikten sonra Sultanahmede kadar gidebilmelidir. Tramvay Şirketi, kendince lüzum gördüğü sebepler dolayısile arabalarını Eminönünden daha ileriye kadar işletmiyorsa, bu, yolcuyu iki defa bilet satın almak mecburiyetinde bırakmamalıdır. Bu, Şişli, Istanbul ve diğer hatlar hakkında da doğrudur.

Telefon Şirketi tarafından alınan ücretlerin de çok ıslah edilecek tarafları vardır. Bir müşteri bir taraftan diğer tarafa nakletti mi, taşındığı yerde telefon tesisatı olsa dahi şirket bunu yeniden yapmış gibi müşteriden masraf alıyor. Geçenlerde bir kariimiz anlatıyordu:

Bir arkadaşımla anlaşarak apartıman değiştirdik. Onun da telefonu vardı benim de. Şirket bu tesisatı olduğu gibi bıraktı. Yalnız telefon numaralarını değiştirdi. Fakat her iki tesisatı da yeni yapmış gibi bizden masraf aldı. Mukavelenin buna ne derece müsait olduğunu bilmiyoruz. Fakat müsait olsa da bize doğrusu çok aykırı göründü.

Telefon işlerinde diğer bir aykırılık şudur ki mükâleme adedi arttıkça ücret te artıyor. Meselâ beş yüz kelimelik abonenin her mükâleme için verdiği ücret, bin kelimelik abonenin her mükâleme için verdiği ücretten daha azdır. Fazla istihlâk eden müşterinin az istihlâk eden müşteriden daha az müsait olan şartlara tâbi olması bugünün iş mantığına uyar bir mesele değildir.

Bize öyle gelir ki bu aykırılıkların izalesi ve ücretlerin de halkın tediye kabiliyeti hududu içinde tesbit edilmesi, ayni zamanda şirketlerin de menfaatlerine uygun olacaktır. Nihayet şirketlerin sattıkları servistir. Bu servis çok pahalı olursa, halk elinden geldiği kadar satın almamak yolunu arar. Elektrik birçok evlere girmemiştir. Telefon hâlâ büyük bir lüks sayılıyor. Tramvay parası vermiyelim diye elinden gelen merkeze doğru göç ediyor. Bu ücretler ucuzlayacak olursa, hem Istanbul halkı medeni ihtiyaçlarını tatmin etmiş olurlar, hem de şirketler kazanır. Işte muhterem Nafia Vekili Ali Beyin de yapmak istediği budur. Tramvay ücretlerinin indiği bugünde kendisine şükran hislerimizi bildirirken, Istanbul halkının samimî hislerine tercüman olduğumuza kaniiz.

Ahmet ŞÜKRÜ

Ilk tramvay Kadıköy iskele meydanında

Kadıköy de dün sabahtanberi Tramvaya kavuştu

Tramvaylarda dün tatbike başlanan ucuz tarifeden Halk çok memnun

Saat kiraları da indi

Üsküdar tramvayının, tıp fakültesinden Kadıköy iskelesine kadar temdit edilen yeni hattı dün sabahtan itibaren işlemeğe başlamıştır. Bu suretle Üsküdar iskelesi tramvayla Kadıköy iskelesine bağlanmıştır. Dün yeni hattın işlemesi dolayısile merasim yapılmamıştır. Suadiyeye kadar uzatılmakta olan kısmın da ikmalini müteakip, cümhuriyet bayramın da küşat resmi yapılacaktır. Şimdi işlemeğe açılan kısımda, eski vagonlar seyrüsefer etmektedir. Almanyaya sipariş edilen levazım gelmeğe başlamıştır. Fakat henüz yeni vagonlar gelmemiştir.

Üsküdar tramvay şirketi bilet ücretlerinde de tenzilât yapmıştır. Evvelce 15 kuruş olan âzami fiat şimdi 12 kuruşa indirilmiştir. Ikinci mevkide ise daha noksandır.

Kadıköy — Üsküdar iskelelerini biribirine bağlıyan yeni hattın fazla rağbet bulacağı, çünkü bu kısmın hakikî bir ihtiyaca cevap olduğu alâkadarlar tarafından temin edilmektedir. Kadıköyden Üsküdara ve Bağlarbaşına işliyen otobüsler bundan sonra müşteri bulamıyacaklardır.

Istanbul tramvaylarında ucuz tarife başladı

Tramvay şirketile 1923 te aktedilmiş olan mukavelenin tayin ettiği tarife dün sabahtan itibaren tatbik edilmeğe baş-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Türk dili Tetkik cemiyeti yeni merkez hey'eti

Umumî merkez hey'eti teşkilâtında kimler ne vazife aldılar?

Cemiyetin yeni bir tebliği

I. Necmi Bey

ISTANBUL, 1. A. A.— T.D.T.C. Umumî kâtipliğinden : T. D. T. C. nin yeni U. M. H. I. nizamnameye göre teşkilâtını yapmıştır. Sekiz iş ve çalışma kolunun başları seçilmiş, iki başkan vekilliği seçimi yapılmıştır.

Bu suretle yeniden kurulan U. M. H teşkilâtı şöyledir :

Başkan Saffet Bey (Erzincan mebusu), Umumî kâtip Ibrahim Necmi Bey; Muhasebeci Besim Atalay Bey, (Aksaray) ; Lengüistik kolbaşısı Ahmet Cevat Bey, (Çanakkale),

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Saffet Bey (Erzincan)

Milyonların yarattığı Lidoda Luna park..

(Yazısı dördüncü sayfamızda)

Başvekilimizin Şark seyahati

Başvekilimizin Perşembeye hareketleri muhtemeldir

Biraz rahatsız bulunan Başvekil Ismet Paşa Hazretleri dün Dolmabahçe sarayında istirahat etmişlerdir.

Ismet Paşa Hazretlerinin şarkta yapmaları mukarrer olan seyahatlerine perşembe günü çıkmaları muhtemeldir.

Başvekil Paşa, refakatlerinde Dahiliye vekili Şükrü Kaya, Trabzon mebusu Hasan, Gümüşhane mebusu Hasan Fehmi Beylerle kalemi mahsus müdürleri Vedit Bey bulunduğu halde Denizyollar idaresinin bir vapurile evvelâ Trabzona ve oradan Erzuruma gideceklerdir.

Başvekilimizin bu seyahati 15 gün kadar sürecek ve şarkta bazı tetkikat yaptıktan sonra Ankaraya döneceklerdir.

Hasan Fehmi ve Hasan Beyler

Nafıa Vekili Izahat alıyor

Tramvay, elektrik, telefon şirketleri işleri

Şehrimizde bulunan Nafia vekili Ali Bey, dün sabah Rıhtım hanıma giderek Nafia şirketleri başmüfettişliğinde bir müddet meşgul olmuştur. Ali Bey, başmüfettiş Ibrahim ve komiser Civanşir Beylerden muhtelif işler hakkında izahat almış, şirketleri alâkadar eden bazı hususat etrafında görüşmüştür. Nafia vekilimiz, bu meyanda telefon şirketinin hesaplarını ve muamelâtını tetkik eden heyeti de nezdine davet etmiş, kendilerinden bugüne kadar devam eden tetkikatın vardığı neticeler hakkında malûmat almış, bazı direktifler vermiştir.

Ali Bey

Ali Bey, şehrimizde on gün kadar kalacak, bu müddet zarfında nafia müesseselerinde teftişlerine devam edecektir.

Gizli nüfus Kalmıyacak

Yazılmak için son mühlet dünden itibaren başladı

Gizli nüfusların yazılması hakkındaki son mühlet dünden itibaren başlamıştır.

Teşrinievvelin onbeşine kadar devam edecek bu son müddet zarfında herkesin nüfusa kaydolması ve gizli hiç bir kimse kalmaması için nüfus umum müdürlüğü pek çok çalışmaktadır.

Şehrimizde bulunan nüfus müdürü umumisi Ali Galip bey bu mesele ile yakından meşgul olmaktadır.

Ali Galip bey dün İstanbul nüfus müdürlüğünde geç vakite kadar, gizli kalan nüfusların kaydi için yapılacak işler hakkında muhtelif vilâyetlerdeki nüfus müdürlüklerine emirler vermiştir.

İstanbul vilâyeti nüfus müdürlüğü de gizli nüfusların yazımı hakkındaki 2576 numaralı kanunun maddesini ve bunun nasıl tatbik edileceğini gösteren beyannameler tabettirmiştir.

Bu beyannameler bugünden itibaren İstanbulun en işlek yerlerine asılacaktır. Bu beyannameyi aynen dercediyoruz:

Gizli nüfusların yazımı hakkındaki 2576 numaralı kanun:

Eylülün birinci gününde nteşrinievvelin 15 inci gününe kadar bir buçuk ay i-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Ateş böcekleri

Nezihe Muhiddin H. ın

Gazetemiz için hazırladığı yeni millî roman

Yarın başlıyor

70 maddelik kambiyo talimatnamesi çıktı

Yabancı memleketlere seyahat edeceklere 200 liralık döviz verilecek

ANKARA, 1 (Telefonla) — 11 numaralı kambiyo kararnamesi yarınki resmi gazetede çıkacak ve mer'iyet mevkiine girecektir.

Yetmiş maddeyi ihtiva eden kararnamede 9 ve 10 numaralı kararnamelerin esaslı hükümlerini cemetmiş ve tatbikatta görülen bazı nevakısı ikmal etmiştir.

Bu kararnamenin yeni hükümlerini bildiriyorum :

1 — Ecnebi memleketlere seyahat etmek istiyenlerin döviz ihtiyaçları tahdit edilmiştir. Ecnebi memleketlere seyahat etmek istiyenlere asgari yüz, azami 200 liralık bir döviz verilecektir.

2 — Ecnebilerin Türkiyedeki kazançlarından çıkarabildikleri miktar her türlü vergi ve tevkifat çıktıktan sonra kalan miktarın üçte biridir.

3 — Türkiyede iradı olan ve ecnebi memlekette oturan şahıslar her ay azami 100 lira çıkarabileceklerdir.

4 — Eski kararnamenin 12 inci maddesi kaldırılmıştır.

Bankalar doğrudan doğruya döviz veremiyecekler ve bilûmum döviz ihtiyaçları kambiyo müdürlüğünün emrile temin edilecektir.

Bundan sonra ihracat tacirleri gümrük beyannamelerinin bir kıtasını da kambiyo müdürlüklerine tevdie mecbur olacaklardır.

5 — Devlet memurlarının hariç memleketlere yapacakları seyahat için kendilerine lâzım olan döviz ihtiyaçları İcra Vekilleri heyeti kararile verilecektir.

Bir vazife ile hariç memleketlere giden kuriyelerin döviz ihtiyaçları bu hükümden müstesnadır.

Bundan başka kararnamede gümrük makbuzlarına, gümrüklerce dercedilecek meşruhat ve ziyaa uğrayan gümrük makbuzlarının nüshai saniyeleri üzerine döviz verilebilmesi için ifası lâzım gelen muameleler hakkında da hükümler vardır.

Amerikadaki büyük grev

Bir milyona yakın işçi umumî grev yapıyor

Bu grev M. Roosveltin iktidar mevkiine geldiği gündenberi yapılan grevlerin en büyüğüdür

Amerikada gene büyük bir grev ilânına karar verildi. Bu greve iştirâk edenlerin adedi henüz malûm değilse de umumiyetle 600 bin, 800 bin arasında tahmin edilmektedir.

Bu grevin sebepleri şudur:

Amele patronlardan üç şey istemektedir:

1 — Iş haftasının kırk saatten 30 saate tenzili,

2 — Bu 30 saat için şimdiki ücretlerin muhafazası,

3 — Amele sendikalarının tanınması.

Bu grev M. Roosveltin mevkii iktidara geldiği gündenberi ilân edilen grevlerin en büyüğüdür. Çünkü eskisine nazaran daha çok amele iştirâk etmektedir.

Her halde bu grev zaten birçok müşkülât içinde bulunmakta olan birleşik Amerika devletlerinin iktisadî ve içtimaî manzarası üzerine büyük bir tesir yapacaktır.

Amerika reisicumhuru M. Roosvelt

Dün bu hususta aldığımız tel grafları aşağı dercediyoruz:

NEVYORK, 1.A.A. — Mensucat grevinin önüne geçmek için, hükûmetin ve sanayi münasebatı milli konseyinin ih-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

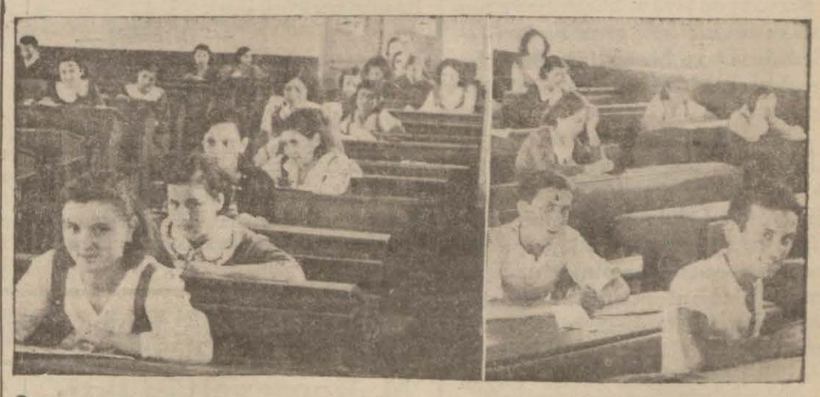

İkmal imtihanlarında pek az talebe muvaffak oluyor

Orta tahsil için kayıt müddeti uzatılmıştır. ortamekteplere tehacüm var

Lise ve orta mekteplerde dün sabahtan itibaren eylül devresi bakalorya ikmal imtihanlarına başlanmıştır. Dün lise lerde (500), orta mekteplerde (700) kadar talebe imtihana girmiştir. Liselerde riyaziye şubesinde fizik kimyadan, edebiyat şubesinde de tarih coğrafyadan im tihan yapılmıştır. Orta mekteplerde de ri yaziyeden imtihan yapılmıştır. Haziran devresi imtihanlarında da bir çok talebenin bakaloryada muvaffak olamamasına rağmen, ikmal imtihanlarında da bir çok talebe muvaffak olamamıştır. Bilhassa or ta mekteplerde riyaziyeden vekâlet çok zor olmıyan sualler tertip ettiği halde, az talebe verilen sualleri halledebilmişler dir.

Orta mekteplere tehacüm var

Lise ve orta mekteplere talebe kayıt ve kabulü müddeti eylülün (15)ine kadar uzatılmıştır. Bilhassa orta mekteplerde yeniden binlerce talebe kaydolmak tadır. Mekteplerde kayıtlarını temdit ettiren talebe azdır. Buna sebep sınıf ikmal imtihanlarının henüz başlayıp neticelenmemesidir. Mekteplere yeni talebe kayıt ve kabulü icap ederse bir teşrinievvele kadar uzatılacaktır.

Hukuk fakültesi eylül imtihanları

Hukuk fakültesi eylül devresi imtihanları cetveli hazırlanmıştır. İmtihanlara 15 eylülde başlanacaktır. İmtihanlara birinci sınıftan, (500), ikinci sınıftan (230), üçüncü sınıftan da (150) talebe girecektir.

TARIHI TEFRIKA: 131

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDIN ŞAKIR BEYIN BIRAKTIGI VESIKALARA GORE)

Her hakkı mahfuzdur. *Yazan: A. C.*

Yakalanan münevverler sabahlara kadar dayak yemişler, bodrumlarda ölmüşlerdi

Hiçbir memur Erzurumda kanun ve nizam, adalet ve intizama mugayir bir işte bulunmağa cesaret edemiyor. Eski irtişa ve irtibatlar ahalinin şiddetli hükümleri karşısında günden güne azalıyor. Vali Ata yediği tekmeler ve sopalar, gördüğü hakaretler şimdiki hükûmet memurlarına bir ibret misali oluyor.

Erzurumlular hakikaten bugünlerde, cehalet zulmeti içinde çalkandıkları halde takdire lâyık derecede münevver fikirli olduklarını isbat etmişlerdir. Isimlerini yazmak bilmiyen o Osmanlı dilâverleri medeniyetten, Abdülhamit idaresinin fenalığından, hürriyetten, terakkiden ve umumî hakların müdafaasından hararetle bahsediyorlar. Bitlisliler, Trabzonlular komşularının bu fedakârane gayretlerine karşı lâkayit kalmıyorlar. Görülüyor ki ahali isterse hükûmete istediğini yaptırtabiliyor. Işte Erzurumluların üç senedenberi devam eden müttehit haraketlerinden hasıl olan netice buna bir misaldir.

Her seneki mahsullerinin bir kısmı ve bahusus sığır ve koyunlarının ekserisi Dersim eşkiyası tarafından gaspedilen Eğinliler ve Kemahlılar hükûmete birkaç defa müracaat etmişlerdi. Bu müracaatlarından bir netice hasıl olamayınca içlerinden bazıları ahalinin vekilleri sıfatile Istanbula gittiler ve mabeyine müracaat ettiler, fakat zavallılar tevkif edildiler. Şimdi ne olacakları, malûm değil! Ahali kazandığının bir kısmını hükûmete vergi olarak verir ve kalanını da eşkiyaya gaspettirirse kendisi aç mı yaşıyacak? Her taraftan zaruret ve sefalet feryatları Istanbula kadar şiddetle aksetmeğe başladı. Erzurumlular nasıl müdafaai hukuk için ileri atılmışlar, menfaya gönderilen hemşerilerini nasıl geri getirtmişlerse, Eginliler ve Kemahlılar da şimdi Istanbulda mevkuf bulunan hamiyetli hemşerilerini öylece kurtarsınlar!,,

Diğer bir mektupta Erzurum isyanının neticesi şu suretle izah ediliyordu:

" Eyvah, geçenlerde kadınları bile Rus muharebesine iştirak etmiş olan Erzurumlular şimdi hapishanelerde dayak atılarak öldürülüyorlar. Bunlar adalet istiyorlardı. Imdat! diye Erzurumda bağırmışlar ve konsoloshanelere müracaat etmişlerdi. Ne çare ki memleket bir buçuk arşın kar altında ve sıfırdan aşağı yirmi derece soğuk içinde titrediğinden, halk ısınmak için mahrukat bulamadığından hürriyet fedaileri şaşırıp kaldılar.

Bu sayede isyanı bastırmağa muvaffak olan Abuk paşa birinci ferik oldu. Daha bir çokları da rütbeler aldılar. Ebucehil vali emellerine nail oldu.,,

323 senesi nihayetlerine doğru vilâyetlerin birçok yerlerinde kıyamlar zuhur etmekte olduğu bildiriliyordu. Halepte de ahali ayaklanmıştı. Askerlerle halk arasında kanlı müsademeler olmuştu. Şamdan ve Gaziantepten taburlar sevkedilmişti. Yakalanan hürriyetperverler bodrumlara tıkılmışlardı. Bir çok gece sabaha kadar dayak yemişler ve ölmüşlerdi. Bunların akrabası ertesi sabah babalarını, kardeşlerini ve yahut kocalarını aramağa gittikleri zaman onlara arananların Zitona flân gönderildikleri ve orada muhakeme edilecekleri söylenerek avutulmuşlardı. Hakikatte ise cesetleri henüz bodrumların içinde bulunuyordu. Parise yazılan bir mektupta soruluyordu:

"Erzurumda vesair mahallerde öldürülen yüzlerce, binlerce Türkün sahibi yok mudur? Türkler hakikaten kimsesiz midirler? Bakınız Erzurumda Ali isminde Rus tebaasından birisi de varmış. Bu adam da kıyam eden Erzurumlularla beraber hapse atılmış. Halbuki Erzurumdaki Rus konsolosu Alinin muhakemesinde hazır bulunmak ve onun hukukunu müdafaa etmek için emir almış. Bizim de böyle bir sahibimiz neden yok? Yegâne sahibimiz olan Allahü azimmüşşan neden intikamımızı almıyor? Neden o zalim Abdülhamidi neden birân evvel yok etmiyor, kahretmiyor?

Halepte zulüm gören ahalinin bir kısmı Arap Izzete müracaat etmiş, Netice: müracaat edenlerin hepsi Akkâya nefyolunmuşlar!"

Merkezî Trabzon olan Terakki ve Itttihat cemiyeti Lazistan şubesi tarafından Trabzon ve havalisine dair bu yolda mektuplar yazılırken diğer şubelerde kendi dairelerine ait haberleri esirgemiyorlar ve cemiyetle sık sık muhaber ediyorlardı. Bu şubelerden birisi de Kıbrıs şubesiydi. Orada çalışanlar arasında muharrilerden Vassaf Kadri, Mehmet Salih Milâslı Ethem Safi, Ismail Zeki ve Ali Sıtkı beyler bulunuyorlardı.

Bir de Bahriye erkânıharp reisi sabıkı Faik paşa da cemiyete girmek istemişti. Cemiyet bu zat hakkında tahkikat yaptığı zaman onun cemiyete girmeğe lâyık olmadığı anlaşılmıştı. Bunu sebebini, şair Eşrefin mütaleatile beraber Mehmet Salih bey cemiyete aşağıdaki surette anlatıyordu:

"Hemen bir seneye yakın bir zamandanberi Lârnakada oturan Faik paşanın ahvali cemiyet tarafından sorulmuştur. Bu bapta bazı hakikatlerin arzını vicdanım emrettiğinden müsaadenizle bunları bildireceğim.

Bendeniz dahi bu ağustosun on dokuzuna kadar Faik paşayı cemiyetimizin bildiği gibi ahrardan ve vücudile iftihar olunur zevattan addederdim. Hattâ Hicivgûyanı asırdan Eşref efendi hazretlerinin Nedimof fabrikasında nahrar yetişmez. Bunda mutlak bir melânet olmalıdır diye mükerreren vuku bulan ifadesine itiraz ederdim. Hazreti Eşref ise ne mal olduğunu boyasını atınca anlarsınız derdi.

Hakikaten hazreti Eşrefin hakkı varmış. Zira mal kendini hararetin şiddetinden 19 ağustostaki cülûsu hümayun günü gösterdi. Şöyle ki: Lârnakada köylülere komisyonculuk ederek maişetini temin etmekte olan Hacı Halil Ülemavî isminde birisi vardır. Faik Paşa bir gün Hacı Halili yanına çağırarak: "Ben cülûsu hümayunda donanma yapmak istiyorum. Bu vazifeyi size havale edeceğim. Eğer arzum veçhile donatırsanız, size bir çavuş nişanı yazar getirtirim.,, demiş. Zaten hacı Halil de paşa gibi rütbe ve nişan budalalarından olduğundan "emriniz başüstüne,, der ve ertesi günü maiyetile beraber tenviratı hazırlamağa başlar. Paşanın müsteciren oturduğu evin önüne bir kaç sütun diker balkona bir kaç bayrak asar ve ortasına sülüs yazile "Padişahım çok yaşa,, levhasını yerleştirir.

— *Bitmedi* —

Millî birlik aleyhinde

PARIS, 1 (A.A.) — S. F. I. O. Sosyalist fırkası Fransız işçilerine hitaben neşrettiği bir beyannamede Sosyalist tarzı haller lüzumuna işaret ederek gelecek Kanton intihabatında millî birlik namzetleri aleyhinde rey vermelerini bildirmektedir.

HARİCÎ HABERLER

Rusya ve Akvam cemiyeti

Fransız gazeteleri Rusyayı terviç etmektedirler

Rusyanın cemiyete girmesi için üç büyük devlet tarafından muhtelif hükûmetler nezdinde ki teşebbüsler ümit verici mahiyettedir

PARIS, 1.A.A. — Dün akşam çıkan müteaddit Paris gazeteleri Sovyet Rusyanın Milletler Cemiyetine girmesi meselesini tetkik etmekedirler.

Tan gazetesi, başmakalesinde, Sovyet Rusyanın Milletler Cemiyeti haricinde kalmasındaki mahzurları bu müesseseye girmesindeki menfaatleri kaydediyor ve Sovyet Rusyanın Cenevreye girmesi ile bu memleketin asyaî siyasetinin nihayet bulması ve diplomasî usullerini diğer devletlerin diplomasî usullerine uyduması muhtemel olduğunu ilâve ediyor.

Entransijan gazetesine göre, Sovyetlerin Cenevreye iştiraki beynelmilel vaziyet noktai nazarından fevkalâde mühimdir. 180 milyon halkı temsil eden memleket, cihan muvazenesinde her halde mühim bir kuvvet teşkil eder. Bu kuvvet ihmal edilemez. Sovyet Rusya Cenevre müessesesine girmelidir.

LAHEY, 1. A.A. — Holanda hükûmeti Sovyet Rusyanın Milletler Cemiyetine girmesi meselsinde assamblede ittihaz edeceği hattı hareketi tetkik eylemektedir. Şimdiden anlaşıldığına göre, Holanda Sovyet Rusyanın girmesi aleyhinde rey vermiyecektir .Fakat lehte mi rey vereceği ve yahut istinkâf mı edeceği de malûm değildir.

M. Barthou'nun temasları

PARIS, 1.A.A. — M. Bartu M. Titülesko ile Sovyetlerin Milletler Cemiyetine girmesi, Avusturya vaziyeti ve şark misakı müzakereleri hakkında görüşmüştür. Pariste, Sovyetlerin Milletler Cemiyetine girmesi için başlıyan müzakerelerin neticesi hakkında nikbinlik gösterilmektedir.

Bu iş münhasıran assambleye tealluk etmekte ve iki sülüs ekseriyet kâfi gelmektedir.

Bundan başka şark misakı hakkındaki noktai nazar teatisine alâkadar devletler arsınd devm edilmektedir. Fakat bu müzakerelerin daha bir müddet devam edeceği anlaşılmaktadır. Bu iki nevi müzakere arasında hiç bir münasebet yoktur. M .Bartu ile M. Titüleskonun 7-9 tarihinde Cenevrede başlıyacak olan müzakerelere iki memleketi bağlıyan sıkı dostluk ruhu dahilinde ve müştereken hazırlandıkları zannedilmektedir.

LONDRA, 1. A.A. — Röyter ajansı bildiriyor: Gayri resmî Londra mehafiline göre, Sovyetlerin Cemiyeti Akvama girmeleri hakkında üç büyük devlet tarafından muhtelif hükûmet merkezlerinde yapılan teşebbüse verilen cevaplar cesaret verici mahiyettedir.

Röter ajansı, Sovyetlerin Ingiltere, Fransa ve Italyanın teşebbüslerinden sonra Cemiyeti Akvama girmek hususunda en müsaid bir mevkide bulunduklarını öğreniyor.

Cenubî Amerikada

Bolivya-Parguvay Muharebesi

Parguvaylılar galip vaziyette ilerliyorlar

ASSOMPSIYON, 1. A.A. — Resmi bir tebliğ, Paraguay kıtalarının 14 küçük kaleyi ve 185 mitralyöz, 35 otobüs zaptettiklerini, 25 zabit ile 2899 asker esir aldıklarını bildirmektedir. Bolivya kıtaları geri çekilmektedir.

VAŞINGTON, 1. A.A. — Paraguay hükûmeti, Çako harbine nihayet vermek için kayıt ve şartsız olarak hakemi kabul ettiğini bildirmiştir. Bolivyanın da kabul etmesine intizar etmektedir. Bolivya iki kaydi ihtirazi koymaktadır. Bunlardan biri Paraguaya ait Rio limanı üzerindeki hukukuna müteallıktir. Resmî mahafil Bolivyanın nihayet kabul edeceği fikrindedirler. Arjantin, Uruguay ve Brezilyanın mütalaası da bu merkezdedir.

Mösyö Barthou

Fransız nazırı sonbaharda İtalyaya gidecek

PARIS, 1 (A.A.) — M. Barthou'nun sonbaharda Romaya gideceği teyit edilmektedir. Cenevre Milletler Cemiyeti müzakereleri haricinde yapılacak görüşmeler kısmen bu mühim diplomtik mülâkatın ihzarına hasredilecektir.

Yugoslavya Kralı Parise geliyor

PARIS, 1. A.A. — Yugoslav Kralı Aleksandr'ın Paris seyahati için almacak tedbirler Belgradla hararetli noktai nazar teatisine vesile olmaktadır.

Deniz toplarının tahdidi

LONDRA, 1 (A.A.) — Ingiliz resmi mahafili, bu sabah çıkan bir Amerika gazetesi tarafından deniz topları çaplarının tahdidi hakkında Ingiltere ile Japonya arasında aktedildiği bildirilen itilâf hakkında kat'i olarak ademimalûmat beyan etmektedirler.

İtalyada

Sosyalistlerle Faşistler Anlaşıyor mu?

M. Mussolini ile Sosyalist lideri arasında temaslar

MILANO, 1. A.A. — Deyli Telgraf muhabirinin öğrendiğine göre, M. Mussolni, sosyalist mehafilini, bu fırkanın faşist fırkasında yeni bir sosyalist faşist cenahı yapması hususunda yoklamıştır.

Buna mukabil, sosyalistlere, fırkada mühim ve bilhassa milli işi kontrolu altında bulunduran idarî şubelerde vazifeler verilecektir.

Dahili siyaset tarihinde, bu teşebbüs M. Musolininin en cüretkâr teşebbüsüdür.

Sosyalist lideri M. Kaldera'nın M. Musolininin teklfini kabul edip etmiyeceği hakkında efkârı umumiye çok muhtelifdir. Ve M. Musolini ile M.Kaldera arasındaki son mülâkat hakkında birçok şayialar dolaşmaktadır. Ezcümle, M. Musolini'nin M. Kalderayi "arkadaş" olarak selâmladığı ve M. Kaldera'nın, Italyada hüriyet iade edildiği takdirde faşist fırkasına girmeğe hazır olduğunu söylediği vakıt, M. Musolini "şahsî hüriyeti değil ,kollektif hüriyeti,, vermeğe hazırlandığını söylediği rivayet olunmaktadır.

Milânoda efkârı umumiye, M. Kalderanın dürüstlüğü ile nufuzunun, eğer birleşme tahakkuk ederse, sermaye ile işe ayni zamanda yardım edeceği kanaatindedir.

Almanyada siyasî mahpuslar serbest

BERLIN, 1 (A.A.) — Prusya Başvekili M. Göring, bugün 742 siyasî mahpusun serbest bırakılmasını emretmiştir. Bu mikdar, Prusyada mevcut bulunan bu kabil mahpusların yarısından fazlasını teşkil emektedir. Ve ekserisi Sosyalist demokrat ve komünist fırkalarının sabık âzasıdır. Berlin civarındaki Oranienburg tecrit kampı da kaldırılmıştır.

SON DAKIKA

Balkan oyunları 2 nci günü

Umumî tasnif: Yunanlılar 94, Yugoslavlar 90, Rumenler 38, Türkler 21...

ZAGREP, 1 (Atletlerimizle giden muharririmizden - Telefonla) — Balkan oyunlarının ikinci günü bizim için birinci güne nisbetle daha iyi olduysa da 200 metre ile uzun atlamayı keybettiğimiz için beklediğimiz neticeyi alamadık.

200 metrede Demir ve Mehmet Ali seçmeyi kazanamadılar. 400 metre maniayı da kaybettik.

5000 metrede Levharyoti beşinci oldu. Gülle atmada Irfan üçüncü , Veysi beşinci. Balkan bayrağında beşinci olduk.

Umumî neticeler şunlardır:

Uzun atlamada birinci Yugoslav, ikinci Yunan, üçüncü Yugoslav. Mesafe 6,85. Tevfik 6,10 yaptığı için seçmeyi kaybetti.

5000 metre birinci Yugoslav, ikinci ve üçüncü Yunan. Vakit 16 dakika beş saniye 4/5 .

Gülle: Birinci ve ikinci Yugoslav. Üçüncü Irfan. Mesafe 14,22. Irfan 13,10 attı. Veysi 13 ile beşinci geldi.

200 metre: Birinci Yugoslav, ikinci Yunan, üçüncü Yunan. Vakit 23 saniye 2/4.

400 mania: Birinci Yunan, ikinci Yunan, üçüncü Yugoslav. Vakit 55 saniye 7/1.

Yeni rekor: Balkan Bayrağı: Birinci Yunan, ikinci Yugoslav, üçüncü Romen. Vakit 3 dakika 23 saniye 9/10. Umumî tasnif Yunanlılar 94, Yugoslavlar 90, Romenler 38, Türkler 21, Bulgarlar 17, Arnavutlar 6. Yugoslavlar Yunanlıları çok yakından sıkıştırmaktadırlar.

Balıkesir İdman birliği-Altay maçı

IZMIR, 1 (A.A.) — Bugün Alsancak stadyomunda Balıkesir idman birliği Izmir şampiyonu Altay ile karşılaştı. Izmir şampiyonu hâkim bir oyunla 4 — 2 galip geldi.

Rusyaya nekadar malgöndereceğiz?

ANKARA, 1 (Telefonla) — Rusya ile imzalanan ticaret anlaşması gümrüklere bildirilmiştir. Anlaşma 1 kânunusani 935 tarihine kadar mer'i olacaktır.

Yeni anlaşmaya göre, Rusyaya iki milyon lira kıymetinde tiftik, canlı hayvan, av derileri, portakal, buna mukabil Rusyadan memleketimize 2 milyon liralık muhtelif eşya ithal edilecektir.

Rusyanın memleketimize sokacağı malların başlıcaları 450 bin kilo matbaa kâğıdı, 5 milyon 750 bin kilo kaşarlı kaşarsız ve boyalı pamuklu mensucat , 75 bin kilo galoş, 1,5 milyon kilo antrasit kömürü, Rusya ile yapılacak ithalâtın 650 bin liraya kadar olan münhasıran Kafkas hududundan yapılacaktır.

Yeni Vali vekilleri tayin edildi

ANKARA, 1 (Telefonla) — Kocaeli vali vekilliğine mülkiye müfettişlerinden Hasan Faik, Çankırı vali vekilliğine müfettişlerden Derviş Hüsnü, Giresun vali vekâletine müfettişlerden Tevfik Talat Burdur vali vekilliğine Izmir vali muavini Saip Beyler tayin edilmişlerdir.

Birinci U. Müfettişlik baş müşaviri

ANKARA, 1 (Telefonla) — Kastamonu valisi Fuat Beyin birinci umumî müfettişlik başmüşavirliğine tayini , yerine de vekâleten mülkiye müfettişlerinden Fazıl Beyin tayini âli tasdike arzedilmiştir.

Zipaat Vekilinin tetkikleri

SARIKAMIŞ, 1 (Mililyet) — Ziraat vekili Muhlis bey refakatinde vali ve Kars mebusu Ömer Kâmil bey olduğu halde bugün saat on birde şehrimize gelmişler ve merasimle karşılanmışlardır.

Vekil bey Sarıkamış Çam ormanlarında tetkikat yaptıktan sonra vali beye veda ederek kalemi mahsus müdirile birlikte Hasankaleye hareket etmiştir.

Maarif Vekili ve Nafıa müsteşarı

ANKARA, 1 (Telefonla) — Maarif vekili Zeynelâbidin, Nafia müsteşarı Arif, varidat umum müdürü Rüştü Beyler bugün geldiler.

Antalya Valisi

ANKARA, 1 (Telefonla) — Antalya valisi Nazif Bey yarın Ankaraya gelecektir.

Elâziz defterdarı

ANKARA, 1 (Telefonla) — Balıkesir defterdarlığına tayin edilen Elâziz defterdarı Behçet Bey yeni vazifesine gitmek üzere şehrimize gelmiştir.

Kâzım Paşa Hazretlerinin teşekkürleri

ISTANBUL, 1.A.A. — Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri 30 ağustos zafer bayramı münasebetiyle aldıkları pek çok tebrik telgraflarına ayrı ayrı cevap vermek imkânsızlığından dolayi, teşekkür ve mukabil tebriklerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Hariciye Vekilimizin teşekkürleri

ISTANBUL, 1.A.A. — Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü Bey ile refikaları Hanımefendi, kerimelerinin izdivacı dolayısyle her taraftan aldıkları tebrik tel ve el yazılarına karşı teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Ölen bir İtalyan gemicisi için yapılan âyin

ANKARA, 1 (A.A.) — Bir kaza neticesinde vefat eden İtalyan gemicisinin istirahati ruhu için Moladibari'de ağustosun 13 üncü pazar günü yapılan âyine, mahallî hükûmetin daveti üzerine Türk konsolosunun iştirak ettiği haber alınmıştır.

İsveçin Ankara orta elçisi

ANKARA, 1.A.A. — Ankaranın Isveç orta elçisi M. E. Boheman, Varşova orta elçiliğine tayin edilmiş ve Isveçin Paris orta elçiliği müsteşarı olan M. Vinter, M. Boheman'ın yerine Ankara orta elçiliğine naklolunmuştur. Fakat bu değişiklik, Isveç Prensi Hazretlerinin teşrinievvelde Türkiyeyi ziyaretini müteakip yapılacaktır.

Harpte batan bir İngiliz kravuzörü su sütüne çıkarıldı

LONDRA, 1 (A.A.) — Dokuz ay süren bir çalışma neticesinde 1918 de Alman filosu ile Skapa Flov'da batan 26 bin tonluk Bayern kravuzörünün su üstüne çıkarılmasına muvaffakiyet hâsil olmuştur.

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

M. Roosevelt'in iktisadî siyaseti

Cumhurreis Roosevelt Havay adaları seyahtinden avdet ettikten sonra söylediğ bir nutukta hali hazırdaki iktısadî ve malî siyasetini istikbalde idame fikrnide olduğunu ve bunun için Amerikan milletinin hudutsuz bir müzaheretine güvendiğni söylemiştir Cumhurreisi ezcümle diyor ki : " Içtimaî adaleti elde etmek için tatbik hesabında bulunduğumuz üsuller memleketin umumî zenginleşmesine hizmet etmekte ve bir sınfı diğeri zararına olarak zengiletmemektedir."

Bu ibare, gerek Birleşik Devletler hükûmet Reisinin geçen sene martında iş başına geçelidenberi istihdaf ettiği gayeyi, gerekse iktısadî buhranın önüne geçmek için alınan bütün tedbirleri tevlit edilen düşünce tarzını göstermektedir. Bu siyasî - içtimaî temayül. " Beyaz Ev" in iktisadî programını bir kırmızı cizgi gibi baştanbaşa kateder. Maamafih proğram gerek gayri muntazır imkânlar karşı koymak ve gerekse muhtemel aksülâmelleri his ve tahdit etmek için oldukca elâstikidir.

Halbuki Roosevelt islahatına karşı görülen psikolojik mukavemetler, maddî mukavemetler kadar büyük oldu. Çünkü iktısadî hürriyetin klâsik memlekti olan Amerika'da işlerin şahsî idareleri, şimdiye kadar tamamen serbest iken hükûmetin mecbur yaptığı müdahale, tecavüzkâr bir hulûl mahiyetinde görülmekte ve reddedilmekte idi.

Maamafih Roosevelt fikirlerinin doğruluğuna kani bulunduğundan girdiği yolda devam etti. Ve o yoldan inhiraf etmesi için yapılan ilhamlara kulak vermedi. Amerika'da her şeyi sarmış olan spekülâsyonu vâsi mikyasta durdurmağa, banka ve borsa sermayesnin kadim hâkim nüfuzunu kesretmeğe, ve Vashington'da menfaat temin için tatbik edilen bir taraflı siyaseti bertaraf etmeğe muvaffak oldu. Her şeyden evvel iki esas meselenin halli icap ediyordu ve hâlâ etmektedir : Işsizliğin kaldırılması veya hiç olmazsa azaltılması; ziraî iktısadiyatın ıslahı. Bütün dahilî siyaset bu gayelerin istihsaline tâbi tutuldu.

Bu şebeplerden dolayı Amerika altın esası terkederek doların kıymetini mühim bir miktarda düşürdü. Müteahhitlerin teşebbüsleri hükûmet tarafından canlandırıldı ve himaye gördü.

Correspondance Politique et diplomatique

Sovyet Şuralarında sivil tayyarecilik

Sovyet Şûraları Cumhuriyetinin bütün şehir ve Kolhozları 18 ağustos günü tayyare bayramı şenlikleri yapmışlardır. Sovyet sivil tayyare filosunun inkişaf mebdei 1923 senesidir. Ilk Sovyet hava hattı Moskova ile Nijni ten 1928 e kadar hava hatları 9,326 ten 1928 ze kadar hava hatları 9,326 kilometreyi buldu. Bu müddet zarfında tayyareler 21,000 yolcu ve 368 tonluk posta ve emtia taşıdılar.

Sovyet fabrikaları 1926 ile 1932 arasındaki senelerde tayyare ve motör inşasına başlamışlardır.

Dokuz mevkili, çift motörlü, tamamen madenî "Ant 9" tek satıhlı tayyareler, kırk iki mevkili,beş motörlü tamamen madenî "Ant 14" tayyareleri inşa edildi.Harkof mühendisleri muhendis Kalininin idaresinde olarak tek satıhlı ve bir motörlü "K 5,, tayyarelerini imal ettiler. Sürat posta tayyaresi olan bir motörlü "P 5,, tayyareleri ecnebi memleketlere olan seferler için vücude getirildi. Dört mevkili ve tamamen madenî "Stal 2,, posta ve yolcu tayyareleri de inşa edildi.

Bunlardan başka sivil hava filosunda mezruata ve ormanlara muzır olan haşarat ile mücadele için yeni bir seri inşaatı yapıldı. Havadan resim almak, havadan zeriyatta bulunmak için tayyareler inşa edildiği gibi sıhhî nakliyata, spora mahsus tayyareler de vücude getirildi.

Halihazırda hava hatları elli bin kilometreyi bulmuştur. Başlıca hatlar Moskova - Vladivostok, Moskova - Tiflis, Moskova - Taşkent hatlarıdır.

Sovyet hatları, Şûralar ittihadının iktısadî ve idarî ihtiyacına göre tesis edilmiştir. Uzak millî mıntakalar nakliyatı temin etmektedirler. Bu mıntakalar ihtilâlden evel her türlü vesaiti nakliyeden mahrum idiler. Meselâ Orta Asyada birçok hatlar vardır. Stalina bat ile Tacikistandaki Kurug arasındaki mesafe vaktile bir ayda katedilirken şimdi dört saatte katediliyor. Siberyada Yakuçk - Irkuçk hattı da böyledir. Bu hat üzerinde altın ve kıymetli kürk nakliyatı yapılır. Karadan 18 gün süren yol tayyare ile üç günde katediliyor .

Beş senelik plâna göre 1937 de Sovyet Şûralar Ittihadının hava hatları 85,000 kilometreyi bulacaktır. Bu rakam içinde mahallî hatlar dahil değildir. Hava hatları tercihan yolu olmıyan mıntakalarda ve millî Orta Asya cumhuriyeti ile Kazakistan, Yakutistan ve Siberyada tesis edilecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Zagrep

— Balkan notları —

Bir şehirde dört gün kaldıktan sonra onun hakkında malûmat vermeye kalkmak biraz fodulluk olur ve bazı ecnebi muharrirlerin bir haftada gördükleri Türkiye hakkında hükümleri havi eserler yazmasına benzer.

Onun için Zagrep hakkında ciddî malûmat vereceğimi beklemeyin.

Efendim on altıncı asırda bizim de elimize geçmiş olan bu şirin şehrin şimdiki nüfusu 180,000 kişidir.

Avrupada bir hayli şehir gördüm. Bunların içinde (Zagrep) en temiz ve güzellerinden addedilebilir. Serapa asfalt — amma yumuşak asfalt değil — olan geniş caddeleri ve sıralanmış muntazam binalarile Macar şehirlerini andıran Zagrepte iki devrin eserleri göze çarpmaktadır: Birisi harpten evvelki binalar, heykeller falan filân. Bunlarda Alman ve Macar sanati görülüyor, diğeri de harpten sonraki kübik binalar. Bunlardan da bir hayli var.

Şehirde hayat hoş. Geniş kahveleri ve çok temiz, güzel park ve parkçıkları var. Tabiat yeşil ve diri. Sarı ot, soluk çiçek ve asık çehre görünmüyor.

Kadınlarda yanık deri pek makbul. Mısır püskülü gibi sarı saçlı, fakat telâtin rengi derili kızlar göze çarpıyor. Belki omuza da çarpar. Ben çekiniyorum.

Şehir düz. Yalnız bir tepecik var ki oraya bizim tünelin onda biri kadar kısa fakat daha dik bir nevi füniküler ile çıkılıyor. Tramvayları çifter çifter fakat ağır ve seyrek gidiyor. Otobüsleri, otokarları var. Taksi bizdeki fiatta.

Yerli kumaşları ucuz, yabancı kumaşlar pahalı. Yalnız lâstik ve muşamba eşyası ucuz. Neden bilmem.

Şehirde bin kadar müslüman varmış. Bazıları otele kadar gelip bizim çocukları ziyaret ediyorlarmış. Ben göremedim. Hattâ içlerinde bir de imam efendi varmış ki; Türk sözünü işitince kendini tutamayıp ağlıyormuş.

Zagrepte bazı müşahedeler

Polisler şişman ve tombul. En büyük meydanlarda yemiş pazarları kuruluyor. Gazeteciler bağırarak satmıyorlar. Hiç bir satıcı bağırmıyor ya! Gece sokaklarda çıt çıkmıyor. Halk çok terbiyeli.

(Zagrep) te fransızca, bizde çince gibi, dün bir bankaya gittim. Fransızca bilen adam aradım. Bütün memurlar bir araya toplandılar bir çeyrek uğraştıktan sonra fena bir lektür fransızcası söyliyen bir madam buldular da görüşebildik. Halbuki Yugoslavyada fransız politikası hâkim değil mi?..

Burada orta nesil ingilizceye meraklı. Neden böyle olmuş bilmem. Fakat sanıyorum ki; Ingiliz ticareti hayli ileride. Bir kere petrol ve benzin (Şel) ismindeki Ingiliz kumpanyasında...

Buradaki kahvelerde tam benim istediğim bir şey var. Bizimkilerde ya kahve, ya çay, ya lokum değil mi? Burada karpuz, kavun ve yemiş yiyebilirsiniz. Eğer biz de bir kahveci bu işi akıl etse hayli para kazanır.

* * *

Bugün Balkan spor komitesi toplandı. Geçen seneki zabıtlar okunduktan sonra celseyi tatil etti. Esaslı bir karar verilmiş değil. Yalnız, lüzumu halinde ihtisasından istifade edilmek üzere atletizm için bir mütehassıslar komitesi teşkil edildi. Bizden de Adil Giray ve Unvan Beyler bu komiteye girdiler.

Zagrep spor noktasından Yugoslavyanın merkezidir. Son defa teşkil ettikleri (Federasyonlar federasyonu) dahi (Zagrep) te bulunuyor. Çünkü sporun en kesif yeri ve mütehassısların bulunabileceği yegâne şehir orası.

Buraya geldik geleli davet, öğle yemeği, akşam ziyafeti falan. Eğer hepsine gitmek lâzım gelse göz açmaya ve çalışmaya mahal yok. Ben bütün bunları gördüğüm zaman gelecek sene bu adamlar bize geldikleri zaman onları nasıl ve nerede ağırlayacağımızı düşünüyorum. Inşallah yüzümüz kara çıkmaz.

FELEK

BORSA

(Iş Bankasından alman cetveldir)

1 Eylül 934

AKŞAM FIYATLARI

İSTIKRAZLAR		TAHVILAT	
Istikrazı dahili	96	Rıhtım	17,75
1933 Ergani	97	Müemssil	48,75
Ünümük	28,45	„ II	47.70
II	27,45	„ III	49,00
III	27,45		

ESHAM

Iş Bankası Nama	10	Reji kuponsuz	2,35
„ „ Hamiline	10	Telefon	10,50
„ „ Müessis	105	Terkos	17.50
Türkiye Cümhûriyet Bankası	55,50	Çimento	12,20
Tramvay	35	Ittihat dey.	13,50
Anadolu Hisse	27,25	Şark dey.	0,80
Şir. Hayriye	15.25	Balya	1,55
		Şark m. ecza	3,20

ÇEK FIYATLARI

Londra	6.18	Prağ	19,13,50
Paris	12,06	Belgrat	34,83,50
Nyork	80,72	Moskova	10,90
Milâno	9.27,84	Berlin	2,05,75
Cenevre	2,43,65	Varşova	4,20,
Brüksel	3,39	Budapeşte	3,96,16
Amsterdam	1,17,50	Madrit	5.81,50
Atina	83,63	Bükreş	79,32,84
Sofya	65.35	Viyana	4,25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	170	20 I.Isviçre	808
1 Dolar	117	1 Pezeta	18
1 Kur. Çek.	106	1 Mark	49
1 Şile. Av.	22	1 Zeloti	20,50
1 Isterlin	629	20 Ley	19
20 Liret	216	20 Dinar	53
20 Leva	23	1 Cernoviç	—.—
20 F. Belçika	115	Altın	9.22
1 Drahmi	24	Mecidiye	36,50
1 Dinar	53	Banknot	240

EKONOMI

Buğday Piyasası düzeliyor

Almanya mühim miktarda buğday alacak

Son günlerde buğday satışları ve buğday ihracatımız hakkında piyasada çok iyi haberler alınmaktadır. Almanyanın mühim mikdrada buğday almak için ziraat bankasına müracaatta bulunduğu da bu meyanda anlaşılmaktadır. Verilen malûmata nazaran Almanyanın teklif ettiği fiyat 4,5 kurşutur. Diğer taraftan 150 bin tonluk bir buğday satışının yapıldığı da ısrarla söylenmektedir.

Piyasada bu sene buğday ihracatımızın tediye ve ticaret müvazenemiz üzerinde mühim bir rol oynıyacağı kanaati umumidir.

Türkofis reisi geldi

Türkofisi reisi Faik Kurt oğlu bey dün İzmirden şehrimize gelmiştir. Faik Bey şehrimizde bir müddet kalarak ihracat tacirlerile temaslar yapacaktır. Faik bey dün ofisin Istanbul merkezinde meşgul olmuştur.

Lâstik - deri kavgası

Lâstik sanayicileri ile ayakkabı, deri ve kösele sanatkârları arasında lâstik altlı keten ayakkabıların deri ayakkabılara rekabet ettiği iddiasından çıkan meseleyi tetkik eden ticaret odası komisyonu dün de oada da toplanmış komisyon raporunun hazırlanmasına devam edilmiştir. Komisyon raporunu Pazartesi günkü oda idare heyetine yetiştirecektir.

Almanyaya yapacağı ihracatımız

Almanya ile memleketimiz arasındaki takas anlaşması bir kısım ihraç maddelerimizle beraber bilhassa yapağılarımız için çok iyi olmuştur. Son üç ay içinde bu anlaşmanın çok verimli neticeleri görülmüş ve Almanyaya memleketimizden mühim mikdarda yapağı ihraç edilmiştir. Gelen malûmata göre beynelmilel yapağı satışının santralize edildiği yer olan Bradford piyasası bu halden ehemmiyetli şekilde müteessir olmaktadır.

Gümüş paralar

Basıldıkça piyasaya çıkarılacak

Yeni gümüş, nikel ve bronz paraların basılması için yapılan hazırlıklar devam etmektedir. Tasvip edilmek üzere Ankaraya maliye vekâletine gönderilmiş olan gümüş para modellerinin bugün Maliye vekâletinden iade olunacağı ümit edilmektedir. Kalıplar iade olunur olunmaz derhal faaliyete geçilecek ve gümüş paraların basılmasına başlanacaktır. Paralar basıldıkça Cümhuriyet Merkez Bankasına verilecek ve Cümhuriyet merkez Bankası da peyderpey tedavüle çıkaracaktır.

Amerika konsolosu yeni vazifesine gitti

Amerika Birleşik hükûmetleri İstanbul ceneral konsolosu M. Allen hükûmeti tarafından başka bir vazifeye tayin edildiğinden evvelki gün Marsilya tarikile Fransaya gitmiştir. M. Allen yirmi seneye yakın bir zamandanberi memleketimizde kalmış ve kendisini herkese sevdirmişti. Samimî bir Türk dostu olan M. Allen Türkçeyi de öğrenmişti. Memleketimizden ayrılışını teessürle karşılarız.

Metresini öldüren Osman

Bundan bir müddet evvel Kasımpaşada bir cinayet olmuş, Osman isminde bir adam Nazmiye ismindeki metresini boğduktan sonra oturduğu odanın döşemesi altına gömmüş ve Rizeye kaçmak üzere Cumhuriyet vapuruna binmişti.

Osmanın boşalttığı odaya yeni taşınan kiracının evi temizlerken meydana çıkardığı bu cinayet üzerine Osmanın tevkifi için Karadeniz iskelelerine telgraf çekilmiş ve Osman Ineboluda tevkif edilmişti.

Katil dün İstanbula getirilmiş, adliyeye teslim olunmuş ve tevkifhaneye gönderilmiştir. Osman cürmünü inkâr etmektedir. Müddeiumumilik Kasımpaşa merkezinden evrakı istemiştir. Evrak gelir gelmez istintak hâkimine tevdi edilecektir.

Esnaf bankası heyeti umumiyesi

Esnaf Bankası heyeti umumiyesi fevkalâde olarak bundan bir ay evvel bir iç tima yapacaktı. Bankanın vaziyetinin ve mevduatı koruma kaunnu hükümlerine uymsamın mevzuu bahsedileceği bu toplantı ekseriyet olmadığından yapılamamıştı. Banka heyeti umumiyesi bu ayın sekizinde tekrar fevkalâde olarak toplantıya çağırılacaktır.

Yeni Yunan deniz ateşesi

Yunanistanın Ankara sefareti ateşesi M. Lundras Yunan bahriye nezaretinde daha yüksek bir vazifeye nakledildiğinden yerine M. Vulgaris tayin edilmiştir. M. Vulgaris şehrimize gelerek yeni vazifesine başlamıştır.

M. Lundras'ta bir kaç güne kadar Atinaya gidecektir.

Eski Bulgar sefiri gitti

Bulgaristanın milletler cemiyeti murahhaslığına tayin edilmiş olan Ankara sefiri M. Antonof dün akşamki trenle gitmiştir.

Belediye intihabatı

En az 400 bin vatandaşın reye iştirakleri lâzım

Dün dıvarlara halkı tenvir edici ilânlar yapıştırıldı, encümenler işe başladı

Eminönü kaymakamlığında intihap encümeni seçimi yapılıyor..

Belediye intihap encümenleri dün akşam saat 18 de mıntakalarında ilk toplantılarını yapmışlar ve intihap defterlerini tetkike başlamışlardır.

Salı gününe kadar defterlerin tetkiki bitecek, salı günü askıya konacaktır. Defterler altı gün askıda duracaktır.

Bütün vatandaşların intihaba iştirak etmeleri için büyük caddelerdeki duvarlara, halkın kesif olduğu meydanlara ilânlar yapıştırılmıştır. Bu ilânların önünde, dün kalabalık bir halk göze çarpıyordu.

Intihabın teşrinievvelin ilk cuma günü yapılması takarrür etmiş gibidir. Intihap bir günde neticelendirilecektir. Belediye intihabı için Istanbulda asgari 400 bin vatandaşın reye iştirak etmesi lâzımdır.

Çünkü, Istanbulun nüfusuna göre ancak bu şekilde kanuni nisabı ekseriyet temin edilebilecektir.

Vatandaşların kolaylıkla reylerini kullanabilmeleri için intihap sandıkları her kaza dahilinde muhtelif mıntakalara konacaktır. Bütün vatandaşların hem vazifesi ve hem de hakkı olan intihabata seve seve iştirak edecekleri şüphesizdir.

BELEDIYEDE

Şehir Civarındaki yollar

Tamirleri bitince şehir caddelerine başlanacak

Şehir civarındaki yolların tamiri bitmek üzeredir. Belediye, uzun zamandır tamir yüzü görmiyen, şehir dahilindeki bir çok cadde ve sokakları tamir ettirecektir. Şehir civarında yeniden bir çok asfalt yollar vücude getirilmiştir.

Sıhhî levazım satan dükkânlar

Belediye daimî encümeni, sihhî levazım satan dükkân ve müesseselerin akşamları saat 21 de kapatılmalarına karar verilmiştir.

Zabitai belediye memurlarına ihtar

Zabitai belediye memurlarının belediye yasaklarının tatbikine nezaret etmedikleri, yalnız inzibatî işlerle uğraştıkları anlaşılmıştır. Belediye kaymakamlıklara bir tamim göndererek belediye memurlarının vazifelerinin ne olduğunu ihtar etmiştir.

Yanmayan fenerler

Bazı cadde ve sokaklarda fenerlerin yanmadığı yapılan şikâyetlerden anlaşılmıştır. Belediye memurları kendi mıntakaları dahilinde bulunan ışıksız fenerleri tesbit edecekler, bunlar tamir edilecektir.

Fırınlarda kesici, eleyici makinalar

Fırınlarda kesici, eleyici makineler kullanılması hakkındaki mecburiyet bir müddet için tehir edilmiştir. Buna sebep bu makinelerin hepsinin hariçten getirtilmesi mecburiyeti hâsıl olmasıdır.

GÜMRÜKLERDE

Gümrükte Değişiklik

Merkez ve taşra teşkilâtı için bir proje hazırlandı

Aldığımız malûmata nazaran gümrük ve inhisarlar vekâleti gümrüklerimizin merkez ve taşra teşkilâtını tamamen değiştirecek bir teşkilât kanunu projesi hazırlamıştır. Bu proje ile gümrükler vekâleti merkez teşkilâtı olduğu kadar taşra teşkilâtı da esaslı değişikliklere uğrıyacaktır. Bu meyanda merkezde bir iktisat müdürlüğü ihdas olunmaktadır. Taşra teşkilâtında görülen fazla kalemler kaldırılmakta, İstanbul gümrüklerinde bir çok tevhitler yapılmakta, servislerin çalışma tarzları tayin olunmaktadır.

Takip memurlarına verilen ikramiyeler

Gümrük kaçakçılığı takibinde yararlığı görülen memurlara verilmekte olan yüzde (30) ikramiye, yüzde (25) e indirilmiştir. Tasarruf edilen yüzde (5) ler, kaçakçılık takibinde yaralanan memurlara verilecektir.

Devlet matbaası müdürü vazifesi başındadır

Devlet matbaası müdürü Hamdi Emin Beyin vekâlet emrine alındığı bir gazete tarafından yazılıyordu.

Yaptığımız tahkikata göre, böyle bir şey yoktur. Hamdi Emin Bey dün bize:

— Görüyorsunuz ki yerimdeyim, vekâlet emrine alınmadım,, dedi.

Rusyaya giden Sporcularımız

Bir müddet evvel Cumhuriyet Halk Fırkası umumî idare heyeti azasından Cevdet Kerim Beyin riyasetinde Rusyaya giden sporcularımız, dün sabah saat 8 de Italyan bandıralı bir vapurla limanımıza avdet etmişlerdir. Sporcularımız rıhtımda birçok zevat tarafından parlak bir şekilde istikbal edilmişlerdir.

ADLIYEDE

Iki elim Hâdise

Annelere ibret olacak iki feci lâvha

Dün şehrimizde çocuk düşürmek istemek yüzünden iki feci vaka olmuş, çocuk düşürmek istiyen kadınlardan birisi maalesef ölmüş, diğeri de ölmek üzere iken hastahaneye kaldırılmıştır. Müddeiumumiliğin vaziyet ettiği bu hâdiseler hakkında öğrendiğimize göre ölen kadın cağız memleketin tanınmış musiki sanat kârlarından birisinin refikası ve üç çocuk anasıdır. Bu kadıncağız dördüncü çocuğuna hamile kalınca doğurmamak için nişadır kullanmış ve binnetice ölmüştür. Cesedi morga nakledilmiştir.

Bu hâdise hakkında müddeiumumilik tarafından bir kaç kişinin malûmatına müracaat edilmiştir. Bu meyanda Fatma Zehra hanımı ölmeden evvel iki gün tedavi ve sonra tehlikenin önüne geçilemiyince hastahaneye kaldırılmasını tavsiye eden doktor beyin de bugün malûmatına müracaat edilmesi muhtemeldir.

Hastahaneye kaldırılan kadın Yedikulede oturan Angeliki hanımdır. Bu kadın cağız da çocuğunu düşürmek istemiş, mahiyeti meçhul bir ilâç kullanmıştır.

Çocuk düşmüş, fakat kadının da hayatı tehlikeye girmiştir. Ümitsiz bir halde Yedikule hastahanesine kaldırılan Angeliki hanım çocuk düşürmek için ilâç içtiğini inkâr etmektedir. Her iki vakanın tahkikine de nöbetçi müddeiumumisi Salim bey vaziyet etmiştir.

Adliyede biriken plâklar

Adliye matbuat tetkik bürosu tarafından tetkik edilen ve ikişer nüsha olarak muhafaza olunan gramofon plâklarından Etnoğrafya müzesinde istifade edilebileceği düşünülmüş ve Maarif Vekâleti arasında bir anlaşma yapılarak bu plâklardan Etnoğrafya müzesinde istifade edilebilecek olanların müzeye verilmesi kararlaştırılmıştır.

Etnoğrafya müzesi müdürü Osman Ferit bey Istanbula gelmiş ve dün müddeiumumilik ve matbuat tetkik bürosu ile temas ederek depoda mevcut plâkları tetkik etmeğe başlamıştır. Bunlardan işe yarıyan plâklar Etnoğrafya müzesine nakledilecektir.

Eşrefin şiirleri ve bir dava

Eşref merhumun gayri münteşir âsarını bir araya toplıyarak edebi abideler ismi altında neşreden Mimar Numan bey le bu eseri basan Milli mecmua matbaası sahibi Mehmet Mesih bey aleyhine müddeiumumilik tarafından bir müstehçen neşriyat davası açılmıştı. Dün bu davaya üçüncü ceza mahkemesinde başlanılmış, suçlular eserin müstehçen olmadığını söylemişlerdir. Muhakeme suçlıların vekil tayin etmesi için başka güne bırakılmıştır.

Sandal içinde adam dolandıranlar

Bundan bir buçuk ay evvel Haliçte bir sandal içinde kaçak sigara kâğıdı aramak bahanesile Yakup isminde bir adamın 2410 lirasını dolandıran Yani ve Hasan isimli iki sabıkalı dolandırıcının muhakemesine dün ikinci ceza mahkemesinde bakılmıştır. Suçlular cürümlerini inkârda ısrar etmektedirler. Muhakeme tahkikatın genişletilmesi için başka güne bırakılmıştır.

C tahvilleri

Son kısım tahvillerin de süratle satılacağı daha şimdiden anlaşılıyor

Ergani demiryolu istikrazının üçüncü tertip tahvilleri dünden itibaren satışa çıkarılmıştır. Dört milyon liralık olan bu tahville beraber tahvillerin tamam tutar yekûnu 12 milyon lirayı bulmuş olacaktır. Bu tahvilleri satın almağı kârlı bir iş olduğu kadar her şeyden evvel bir vatan borcu bilen halk ve bankalar birinci ve ikinci tertip tahvilleri âdeta kapışarak almıştı. A ve B tahvilleri bu suretle vaktinden çok evvel satılmıştı. C tertibi tahvillerinin de bundan daha çok kısa bir müddette satılacağı muhakkak görülmektedir.

Dün başlıyan satışlar bundan evvelki tahvillerin hamillerine yapılmıştır. Ayın beşine kadar yalnız bu hakkı haiz olanlara yapılacaktır. Ayın beşinden otuzuna kadar olan müddet yeni alacaklara tahsis edilmiştir.

Dün bir çok malî müesseseler evvelce aldıkları tahvillerin serilerini takip ederek yeni tahvilleri almışlardır. Aldığımız malûmata nazaran bu Dört milyon liralık tahvillerden yeni tahvil alacaklara pek az bir mikdar kalmaktadır.

500 İngiliz seyyahı geliyor

Bu akşam şehrimize İngiliz bandıralı Belgenland vapurile, 500 kadar İngiliz seyyahı gelecektir. Belgenland vapuru 27 bin ton hacminde büyük bir vapurdur. Seyyahlar şehrimizde iki gün kalacaktır.

Vali Ankaraya gitti

Vali ve belediye reisi Muhittin B., Ankarada toplanacak olan belediyeler bankası heyeti umumiyesinde bulunmak üzere dün akşam hareket etmiştir.

Günün Gölgesi

En büyük tehlike!..

En büyük tehlike, harpte değil sulhtadır. Çünkü sulh zamanındadır ki harp ilân olunur. Ve devletler biribirlerinin etini kemiğini yerler. Onun için insanların sulh zamanındaki endişeleri daha çok büyüktür:

Aman harp olmasın! Aman bir patırdı, bir gürültü çıkmasın!

Tasavvur edin ki harp denilen ağaç eğer bir karışıklık devresinde neşvünema bulursa, onun tohumları muhakkak sulh zamanında atılmıştır. Bunun için sulh zamanında bütün dünya o tohumların kendi kanından kendi canından beslenmesi itibarile muhakkak muztariptir ve rahatsızdır.

Harpte ise ümit vardır. Sulh ümidi vardır. Bir gün gûya, rahata huzura kavuşmak ümidi vardır.

Harbi sulh, sulh harp doğurur. Bazan birisi kız, bazan birisi kız birisi anne olur. Bunun için dünyanın tevehhüm ettiği huzur ve sükûn bir fecri kâzipten ibarettir. Bir seraptır. Çünkü dairei faside gene başladığı yere dönmektedir.

Sulhun en büyük fecaati harbe hazırlanırken, diğer taraftan milletler için daima harpten büyük felâketler vücuda getirmesindedir.

Bugün sulh var diye söylenip duruyoruz.

Hangi sulh? Nenin sulhu? Kimin sulhu?

Vakıa hudutlarda harp olmuyor. Tel örgüleri, tanklar, toplar işlemiyor. Fakat bir çok yerlerde dahili karışıklıklar, dahili harpler, iktisadî harpler devam edip gidiyor.

Meselâ Amerikada epice zamandanberi hüküm süren iş karışıklıkları, grevler, bugün Birleşik devletlere küçük bir muharebeden daha mı az zarar vermiştir?

Yeniden 800 bin kişinin grev ilân ettiği haber veriliyor. Bu grev yüzünden günde her adam bir dolar ziyan etse bir aydaki zarar 24 milyon dolar eder... Her işçinin, üç kişilik bir aileye malik olduğu hesap edilirse bu grevden aşağı yukarı iki milyon 400 bin kişi mutazarrır olacaktır.

Hangi harp bir tahtadan bu kadar kişiyi aç bırakmış ve bu kadar bir zarar tevlit etmiştir? Diğer taraftan birçok yerlerde dahili kargaşalıklar, kıtaller, tevkifler devam edip duruyor.

Insanlar huzursuzluk içinde...

Cenubî Amerikada iki memleket halkı biribirini yiyor...

Orta Avrupada her gün yeni karışıklıklara şahit oluyoruz.

Asyada vaziyet ayni manzarayi arzediyor.

Japonya ile Sovyet Rusya arasındaki ihtilâf her gün daha hâd bir şekle giriyor...

Diğer taraftan harp malzemesi imal eden fabrikalar muttasıl çalışıyor. Yeni tayyareler, yeni gazlar, yeni mikrop bombaları bulunuyor. Bunun için milyonlarca lira sarfediliyor... Hep bunlar sulhun ne kadar büyük bir tehlike olduğunu göstermez mi? Insanlar maalesef şimdiye kadar ne harpten ders almışlar ne sulhun faydalarını takdir etmişlerdir. Insan, insan olalı her şeye akıl erdirmeği düşünmüş her şeyde mantığı hâkim kılmağa çalışmışsa da bu vadide katiyen zihin sarfetmemiştir. Ve yahut sarfıziheder leri dinlememiştir.

O bundan sonra da gene burnunun doğrusuna gidecek gene bildiğini işliyecektir.

Acaba bir harp olacak mı?

Madem ki sulhtayız? Bunu muhakkak bir harp takip edecektir.

Acaba harp yakın mıdır?

Bunu kestirmek pek kolay değildir. Çünkü harbetmek harp malzemesinin kuvvetinden ziyade milletlerin ruhî haletlerine bağlıdır. Şimdiki halde dünyada biraz bu cihetten yorgunluk var... Hele bu sulh devresinde yorgun beşeriyet, nekahat zannettikleri zamanı geçirsinler de o zaman görürüz.

Mümtaz FAIK

Numan Rıfat Bey

Şehrimizde bulunmakta olan hariciye umumî kâtibi Numan Rifat bey dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Numan Rifat bey dün öğleden sonra Tokatliyan otelinde Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beye arzı veda etmiştir.

Şehrin filmi alınıyor

Bir Avusturya film şirketi namına rejisör M. Goldschmid İstanbulun bazı manzaralarını filme almaktadır. Film şirketi şarka ait bir film çevirmektedir. Bu manzaralar bu filme ilâve edilecektir.

Seyahat intibaları: 10

Otomobille Avrupada 9000 kilometro

Venedik yılın 12 ayını orada geçiren ler için çekilmez bir şehirdir...

Az bir emek Filoryayı da bir Lido yapabilir

Venediği dolaşan seyyahın bu şehir hakkındaki en bariz intibaı, senenin on iki ayında Venedikte oturmağa mahkûm olan insanlara me hametten ibarettir. Cidden yerinde bir merhamettir. Sokakları açık lâğımlardan ibaret olan bir şehir düşünülsün. Işte Venedik böyle bir şehirdir. Büyük kanal denilen geniş caddenin suları deniz suyu ile temizlendiği için tahammül edilebilir. Fakat şehir içindeki diğer dar kanalların suları lâğım suyu kadar pis ve mülevvestir. Süprüntüler kaymak gibi suların üstünde yüzer ve yazın kokudan geçilmez.

Sokakları kanaldan ibaret olan bir şehri bir seyyahın görmesi enteresan olabilir. Fakat daima bu şehirde yaşamak işkence olsa gerektir. Kanallar kapanamaz mı? Elbette kapanır ve Venedik sıhhî bir şehir halini alır. Fakat o zaman Venedik Venedik olmaktan çıkar. Her sene yüzbinlerce seyyah bu şehri ziyaret etmez. Onun için müze halinde kalmağa mahkûmdur.

Otomobilimizi Mestere'den gelen yolun sonu olan meydanda bıraktıktan sonra Büyük kanal üstünde Piazale Roma iskelesinden Haliç vapurları gibi bir vapura bindik. Tıkır tıkır Büyük kanalı baştan başa katederek San Marko meydanının iskelesine çıktık. Venedik şehri bu San Marko meydanı ile Büyük kanal ve bir takım dar kanallardan ibarettir. Meydanın etrafı yüzlerce odası olan Doçların sarayı ile çevrilmiştir.

San Marko meydanına vardığımız zaman yüzlerce, binlerce seyyahın Alman mamulâtından Venedik eşyası satın aldıklarını gördük. Cam boncuk, dantelâ, kartpostal, cigara ağızlığı yüzlerle, binlerle onbinlerle kalem eşya. Hepsi de seyyahlar için. Seyyahlar vapurlarla, şimendifer katarlarile sürü ile gelen otomobillerle Venediğe geliyorlar. Bu eşyayı yağma edercesine satın alıyorlar. Dar sokakları dolaşıyorlar ve dünyanın en güzel şehrini gördük diyerek memleketlerine dönüyorlar.

San Marko meydanının dikkate şayan olan diğer bir şeyi de güvercinleridir. Beyazıt camii avlusundaki güvercinler kadar insana alışkın olan bu güvercinler seyyahların omuzlarına ve başlarına konuyorlar.

San Marko meydanından sonra dar sokaklara ve kanallara gittik. Büyük dükkânlar ve mağazalar seyyahlarla dolu idi. Esasen bu mağazalar seyyah eşyasından başka bir şey satmıyor. Dar bir sokağa girdik. Sonra bir sokak, bir sokak daha. Yolu kaybettik. Tekrar San Marko meydanına gelinciye kadar çekmediğimiz müşkülât kalmadı.

Bir çok ecnebiler Lido'ya gitmek için Venediğe gelirler. Lido Istanbuldan Kınalıada kadar uzakta bir sahildir. Italyanlar buraya milyonlar sarfederek oteller, villalar, yüzlerce küçük sahil kulübeleri ve bir de plâj yapmışlardır. San Marko meydanı iskelesinden bir vapura binerek yarım saat içinde Lido'ya çıktık. Iskele boyu kahvehane ve lokantaların cazbantları biribirine karışmış gürültülü bir yer. Buradan bir tramvaya binerek sahile indik. Iskele boyu bize Büyükada rıhtımını hatırlattığı gibi, sahile gidince kendimizi Floryada zannettik. Yalnız Floryanın tabiî hali daha güzel. Lido'da yapılan tesisat ta Florya'da yok. Şu muhakkak ki Lido'ya sarfedilen paranın yüzde biri ile bu plâj Avrupanın en maruf plâjı olan Lido'dan yüz kere daha mükemmel olur. Florya sahili daha uzun, kumsalı daha geniş, kumları daha ince ve daha temizdir. Fakat Lido'yu bugünkü haline getirmek için milyarlar sarfedilmiştir. Burada erkekler çıplak dolaşır. Yalnız en mahrem yerlerini örtmek için dört parmak eninde bir şerit vardır. Iğri büğrü, kıllı vücut seyretmekten insan iğreniyor. Kadınlar çıplak vücudun çirkinliğini anlamağa başladıkları için olacaktır ki plâjlarda tekrar giyinmeğe başladılar. Plâj kıyafeti denilen yeni bir kıyafet moda olmuştur ki, vücudu sokak elbiselerinden daha ziyade kapıyor. Vücutlarını envai renkte ipek pijamalarla kapamış ayaklarına eski Yunan kadınlarının giydikleri sandalları giymiş nazeninler otel koridorlarını, lokantaları, eğlence mahallerini ve sokakları doldurmuşlardı.

Deniz üstünde terasası olan bir lokantada öğle yemeğini yedikten sonra Lido'dan ayrıldık. San Marko meydanını, Venediğin dar sokaklarını bir defa daha dolaştıktan sonra tekrar Büyük kanal içinden Piazale Roma'ya geldik. Burada binlerle otomobil arasında bizimkini bulmak bir mesele idi. Fakat Venedikte seyyahın kolaylığı için her şey düşünülmüştür. Çünkü Venedik seyyahlar yüzünden müreffeh geçinen bir şehirdir. Üniformalı bir memur, elimizdeki makbuzun numarasına bakar bakmaz derhal arabanın nerede bulunduğunu bize anlattı.

Venedikten deniz üstünde yapılan geniş yol üstünden Mestere'ye döndük. Buradan Padua, Vicenza, Verona yolu ile Garda gölüne gidecektik. Mestere ile Padua arasında bir Auto strada vardır. Iki şehir arasındaki diğer yollar da mükemmel asfalt olduğu halde biz Autostrada'dan gitmek için bu yolu takip ettik. Evvelce de anlattığım gibi Autostrada yalnız otomobiller için yapılmış bir yoldur. Bu yolları kullanmak için küçük bir ücret alınıyor. Fakat benzinden yapılan tasarruf bu paraya bolbol tekabül ettiği için herkes bunu tercih eder. Bu yol sayesinde Mestere ile Padua arasındaki mesafe de hemen hemen izale edilmiş demektir. Saatte yüz yirmi kilometre süratle bu yolu katettik.

Buradan tekrar asfalt yollara geçtik. Ve Vicenza ile Verona'yı geçtikten sonra Garda gölü üzerinde Sirmione denilen bir yerde geceyi geçirdik. Bu kasabada kaldığımız otelin adı Eden yani Aden Cenneti idi. Ekseriya yer isimlerinin delâlet ettiği mana ile hakikat arasında bir münasebet yoktur. Sirmione'deki Aden oteli bihakkin isminin delâlet ettiği gibi bir cennet idi.

A. Ş.

Öz dilimizle

Yaptığı işler pırlanta gibi ortada duruyor...

Savaşçılık (1) okulağının (2) en eski çıkışlığı (3) 92 yaşına esmiş Kâzım Paşa geçende bir gazeteye uluğ (4) önderimiz (5) için :

— Yaptığı işler pırlanta gibi ortada duruyor... Demişti. Bu en kocamış çerimiz (6) bir daha kalkamayacağı yatağı içinde biz bayık (7) lara belki son sözünü söylemiş oldu. Buna bir keres (8) de diyebiliriz. Çünkü Kâzım Paşa, bugünün adamı, olmadığı gibi dünün de adamı değil. Onun ağzından Pilevneyi, Şıpkayı, Dümekeyi dinler gibi olduk. Yıllar var ki, Mustafa Kemali anıyoruz, Gücümüzün yettiği, dilimizin döndüğü kadar onu öğmeğe (9) çalışıyoruz. Onun üstünlüğü bu öğüşlerin ve bu anışların o kadar tepesinden bakıyor ki, yazdıklarımıza, dediklerimize gün oluyor da utanasımız geliyor.

Yer yüzünde yaşıyanların en ulusu Mustafa Kemal için 92 yaşındaki Kâzım Paşanın söylediği bir iki çift söz bütün yazılanlardan ve yazılacak olanlardan, söylenenlerden ve ilerde söylenecek olanlardan çok daha değerlidir.

Onda geçmişin, sesini dinliyoruz.

O ses diyor ki:

— Biz yalnız "öl!„ denildiği yerde ölmesini bildik. Mustafa Kemal ise ölümleri göze alarak yaşattı.

Biz ana yurdun çağırışına koşmuştuk. O ise anayurdu arkasına takıp sürükledi.

Biz bir Plevne yapmıştık, bir Şıpka yapmıştık, bir Dümeke yapmıştık. O ise bir tek kurtuluş savaşile elimizden gidenlerin hepsini geri aldı.

Kâzim Paşanın sözlerinde, insan bir kaç bin yıllık geçmişin Gazi için ne düşündüğünü öğrenmiş gibi oluyor.

M. SALAHADDIN

(1) Savaşçılık —Harbiye (2) Okulak— mektep (3) çıkışlık — mezun (4) uluğ — en büyük (5) önder — rehber (6) çeri — asker (7) bayık — fani (8) keres — vasiyet (9) öğmek — methetmek.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

İçtimaî bahisler

Kâğıt fabrikası Yapılırken...

İnsan ilk önce büyük bir sevinç duyuyor. Fakat, bu sevinç yalnız iktısadî bir duygu değil. Para ayrı ayrı insanlar için olduğu gibi, cemiyetler için de daima telâfi edilebilir bir şeydir. Meselâ her yıl kâğıt yüzünden yabancı ellere giden milyonlar, bizim elimizin mahsulü olan tütün veya afyon mukabilinde alınacak para ile gene geri gelir. Bunun için iktısat bakımından teselli bulmak mümkündür.

Ancak, kâğıdın memleketimizde yapılacağına sevindiren, paradan daha üstün, samimî bir sebep var. Hergün sabah akşam okuduğumuz gazetelerden tutunuz da ceplerimizdeki vesikalarımıza, hattâ paramıza kadar herşey kâğıt ile kaim. Halis kendi malımız diye aldığımız meyveleri bile taşımak için kâğıda muhtaç oluyoruz. İnsan, kendi memleketinde bir kâğıt fabrikası bulunmayınca, her işinde yabancı memleketlere bağlı olduğunu daima hissediyor. Geçen gün, İzmitte ilk temel taşı atılan fabrikanın verdiği büyük sevinç te işte bundan ileri geliyor. Bu bir tek fabrika kâğıt ihtiyaçlarımızı büsbütün temin edemese de, ümit veriyor. Elbette arkası gelecek, kâğıt fabrikasının biri bitince beş olacak, on olacak. Biz de gazetelerimizi, kitaplarımızı okurken fikirler kendi malımız olduğu gibi, onları taşıyan kâğıdın da kendi malımız olduğunu düşünebileceğiz..

Bu büyük sevinçten sonra insan düşünüyor: Rivayete göre kâğıdın icadından beri daha iki bin sene olmamış. Yani medeniyet tarihine göre daha dünkü icat denilecek kadar yeni bir şey. Acaba kâğıt yok iken medeni insanlar kâğıt ihtiyacını nasıl temin ederlerdi? Ne üzerine yazı yazarak, fikirlerini teati ederler, kendilerinden sonra geleceklere bırakırlardı?

İzmitteki fabrikayı kuracak olan kâğıt mühendisi Mehmet Ali Beyin yazdığı kâğıtçılık tarihçesine (1) bakılırsa, insanlarda kâğıt ihtiyacı — yazı ihtiyacı olacak — beşeriyetle beraber başlamış. İlk insanlar etraflarında gördükleri eşyanın ve hayvanların şekillerini taşlar üzerine, kemikler üzerine çizmişler. Yazı icat edildiği vakit gene ilkin taş ve kemik üzerine yazılmış.

Sonra pişmiş topraktan levhalar icat edilmiş. Boğazköy'de yapılan araştırmalarda Etilereden kalma ve böyle pişmiş topraktan levhalardan yirmi binden fazla tablet bulunmuş.. Daha sonraki devirlerde tahta, kurşun, tunç, fildişi levhaları üzerine balmumu veya alçı sürülerek yazı yazılmış. Fakat bu maddeler ağır şeyler olduklarından insanlar yazı için daha kullanışlı maddeler aramışlar.

Bi rtaraftan eski Mısırlılar, diğer taraftan Amerikanın en eski ahalisinden Maya'lar Papirüs ağacı yahut taş hurması elyafından tabakalar icat etmişler. Mehmet Ali Bey bu iki kavmin gerek yazıları, gerek yazı için buldukları nebat tabakalarını biribirlerine yakın oldukları halde, biribirlerinden haberleri olmadığını, Alman müelliflerine göre, söylüyorsa da, belki bir gün her iki kavmin bu icatları Asyanın ortasından getirdikleri sabit olacaktır.

Mısırlıların Papirüsten yaptıkları tabakalar pek meşhurdur. Eski mısır harabelerinde arada sırada bulunan Ebers Papirüs, Schmit Papirüs gibi, böyle nebat elyafı üzerine yazılmış yazılar eski mısırdaki ilim hakkında bize kıymetli haberler vermekte ve Avrupa kütüphanelerini süslemektedirler.

Yazı için Mısırlılar Papirüs kullanırken başka kavimler hayvan derisi kullanırlarmış. Bir aralık Mısır padişahlarından biri Mısırdan Papirus çıkarılmasından dolayı başka kavimlerin de kolayca yazı yazarak kütüphanelerini büyültmelerini kıskanmış, Papirüs ihracını yasak etmiş. Bunun üzerine bizim Bergama'nın eski ahalisi hayvan derisinden yapılan meşhur parşömen tabakalarını icat etmişler.

Kâğıdın icadından önce, Çinliler bambu yaprakları üzerine, bambudan tabletler üzerine, keten ve ipek kumaşlar üzerine, Hintliler ise — orada çok büyük yapraklı nebatlar çok olduğundan — nebat yaprakları üzerine yazarlarmış. Hindistanda edebiyat yazıları için kullanılan hurma yaprakları ilkin su veya süt içerisinde bırakılır sonra iki üstuvane arasında sıkıştırılırmış. Tabiidir ki, sütlü yapraklar fikir itibarile en ziyade gıda veren yazılara tahsis edilmiş olsa gerektir.

Nihayet, Milâttan önce 105 yılında Çin imparatorunun ziraat veziri olan Tsai - Loun ilk defa olarak kâğıt yapmış. Ancak, Çinliler pek kıskanç adamlar olduklarından icatlarını saklı tutmak huyları vardır. İpek böceği kozalarından ipekli kumaş yapmağı da icat ettikleri vakit bunu saklı tutmuşlar ve kim haber verirse kafası kesileceğini ilân etmişlerdi. Sonra bir Çin prenses yabancı bir şehzadeyi severek kaçtığı vakit ipek böceklerini de beraber kaçırmış ipek kumaşlar yapmağı âleme tanıtmıştı.

Onun gibi, kâğıt icadını da asırlarca gizli tutmuşlar. Ancak Milâttan sonra yedinci asrın başında Kore imparatoru Çine iki rahip göndermiş, orada kâğıdın nasıl yapıldığını öğrenmiş. Sonra Japonlar da Korelilerden öğrenmişler ve böylece Çinlilerin sırrı dünyaya yayılmış.

Bundan Çinlilerin kendileri pek memnun olmasalar gerektir. Fakat büyük adamlar dünyanın neresinde olursa olsun onlara hürmet etmek bizim âdetimiz olduğundan, kâğıt fabrikamız yapılırken ilk kâğıdı icat eden Tşaı - Loun,un adını saygı ile anmamız lâzımdır.

G. A.

(1) Kimya ve Sanayii mecmuası Temmuz 1933

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL :

18,30 plâk, neşriyatı, 19,20. Ajans haberleri, 19,30 Türk musiki neşriyatı, (Kemani Reşat, Mesut Cemil, Muzaffer beyler ve Vecibe, Vedia Riza hanımlar.) 21,20: Ateş-Güneş kulübünden nakil, 21,30 Orkestra karışık program.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

20,45: Dans musikisi. 20,50: Musahabe. 21, 54: Senfonik popüler konser. 21,55: Haberler. 22: Konferans. 22,45: Lembergten naklen: Neşeli neşriyat. 23,15: Konferans. 24: Dans musikisi. 24,05: Musahabe. 24,30: Dans musikisi.

Khz. PRAG, 470 m.

20,30: Slâv dans plâkları. 21,55: Musahabe. 22: Antonin Dvorakin eserlerinden "Les enterées„ isimli opera temsili .23: Saat ayarı — Haberler. 23,20: Plâk. 23,35: Haberler. 23,30: Salon orkestrası.

823 Khz. BUKREŞ, 364 m.

11,30: Dini neşriyat ve musiki. 12: Oğle konseri. 13: Haberler. — Plâk. 13,45: Tagannili hafif musiki. 14,15: Haberler. 14,40: Plâk. 17: Köylü neşriyatı. 18: Sibiciani orkestrası. 19,20: Taganni ve popüler dansler. 20: Universite. 20,20: Plâk. 20,45: Musahabe. 21: Radyo orkestrası. 22: Spor. 22,10: Muhtelif milletlerin danslarından. 23: Haberler.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

20: Neşeli sözler. 20,35: Film musikisi. 21,10: Müsamere. 22: Spor haberleri. 22,30: Keman konseri. 23,15: Rigo sigan orkestrası. 24,20: Bachmann salon kuartedi.

686 Khz. BELGRAT, 437 m.

20: Plâk. 20,15: Tagannili konser. 21: Plâk. 21,30: Keman konseri. 22,10: Reklâmlar. 22,20: Radyo orkestrası. 23: Haberler. 23,15: orkestra refakatile halk şarkıları. 23,45: Kahvehane konseri. 24,15: Dans plâkları .

ROMA - NAPOLİ - BARI

18: Tagannili konser - Musahabe. 21: Saat ayarı — Plâk. 21,10: Plâk. 21,45: Bardo mızıka. 24: Haberler.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA.

21: Musahabe. — Plâk. 21,45: Romadan nakil.

592 Khz. VIYANA 507 m.

20,20 İki piyano ile Rus musikisi, 21 Şiir 21,05 Burggarten'den naklen konser Holzer idaresinde, 23 Haberler, 23,20 Dans musikisi, 1 plâk.

Ampul ve sıgara kâğıdı meselesi

Sovyet ticaret mümessili izahat veriyor

S. S. C. I. Türkiye ticaret mümessilliğinden iki memurun bir ampul ithali meselesinden dolayı ihtisas mahkemesine verildiklerini haber vermiştik. Dün bu münasebetle Ticaret mümessilliğinden bir mektup aldık. Bu mektubu aynen neşrediyoruz:

" Muhterem gazetesinizin 30 Ağustos nushasında, elektrik ampullerine sarılı sigara kâğıtlarını kaçak suretile Türkiyeye ithal etmelerinden dolayı Sovyet Ticaret Mümessilliği memurlarından 2 kişi ve 1 komisyoncunun mahkemeye verildiği yazılmıştır.

Mezkûr yazının yanlış tefsirlere vesile olmasının önüne geçmek için âtideki yazının muhterem gazetenizde neşrini rica eylerim :

Elektrik ampulleri S. S. C. I. den bütün memleketlere sigara kâğıdına sarılı olarak gönderilmektedir. Yalnız Türkiyede sigara kâğıdı inhisar maddelerinden olduğundan, Türkiyeye ihraç edilen ampuller için başka ambalaj kullanılmaktadır. Geçen sene, Cumhuriyet bayramından evvel mümessillik, Türkiyeye bir mikdar ampul acilen gönderilmesi için Odesa deposuna emir verdi. Odesa deposundan bir takım memleketlere ampul ihraç edilmekte olduğundan ve daima depoda sigara kâğıdına sarılı mühim mikdarda ampul bulunduğundan depo memurları diğer memleketlere ihraç edilmek üzere ihzar edilen ve sigara kâğıdına sarılı olan ampullerin bir kısmını, acele ettikleri için yanlışlıkla Türkiyeye gönderdiler. Sigara kâğıdına sarılı ampul partisinin ithali sırf bu yanlışlık yüzünden ileri gelmiştir. Mümessillik bu yanlışlığı bilmediği içindir ki memurları beyanname imza ederek gümrüğe vermişlerdir.

Ampullerin sigara kâğıdına sarılı olduğu meydana çıktığı zaman kâğıtlar tütün inhisarı memurları müvacehesinde imha edildi ve bu hususta 28-11-1933 tarihinde resmî bir zabit tutuldu.

Biraz sonra 10 bin ampuluk yeni bir parti mal geldiği zaman Mümessillik, Odesada yapılan yanlışlığın tekerrüründen endişe ettiği için malı muayene ettirdi ve yine ampullerin sigara kâğıdına sarılı oldukları görülünce bu kâğıtlar da imha edildi ve ancak bundan sonra gümrük beyannamesi verildi ve ampuller gümrükten çekildi.

Bu suretle, bütün mesele bir hatadan ibarettir ve mümessilliğimizin memurları kaçakçılık işlerile meşgul olmaktan tabii çok uzaktırlar.

Bilvesile teyidi ihtiram olunur efendim.„

S.S.C.I. Türkiye Ticaret Mümessili

Yedinci icra memurluğundan :

Bir borçtan dolayi hapsedilip paraya çevrilmesi mukarrer olan yazlhane eşyasi 4-9-934 tarihine müsadif salı günü saat 10 ile 12 Istanbulda Tahtakalede Prevuayans hanı önünde açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur. (2268)

ZAYI : Of Askerlik şubesinden almış olduğum askerî terhis tezkeremi Eskişehirde zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. Of kazası Zisno köyünden Gani Ömer oğullarından 319 doğumlu Mehmet oğlu Aziz. (2282)

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sigortalarımızı Galatada Ünyon Hanında Kâin UNYON SIGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.

Telefon : 4.4888. 5608

Milliyet'in romanı: 70

Sansaros

Yazan: AKA GÜNDÜZ

— Bak! dedi. Seni eskisi gibi göğsümde tutuyorum, avutuyorum, gözyaşlarını siliyorum. Eskiden de böyle yapmaz mı idim Sansarosum.

— Eskiden karnımda bir çocuk yoktu!

— Neler diyorsun?

Sansaros ayağa kalktı. Uzun kolları sarktı. Koca kulakları kıpırdamağa başladı. Gözleri parlıyordu. Emineye baktı baktı ve boğuk bir sesle:

— Ben seni seviyormuşum!

Diyerek başını Eminenin dizlerine çarpıp ayak ucuna çöktü.

— Ne yapıyorsun Sansaros! Delirdin mi? Neler söyliyeceksen hınç kırmadan söyle .

— Ben seni seviyormuşum!

— Ben de seni seviyorum.

— Ama Sansaros kardeş gibi.

— Elbette. Senin iyiliklerini unutur muyum?

— Ben Emine abla gibi değil. Ben şimdi anladım. Ben bu kapıya el sürünce anladım ki ben seni yıllardanberi seviyormuşum!

— Kısmet böyleymiş. Ne yapalım Sansarosum!?

Sansaros cebinden bir sustalı çakı çıkarıp hemen keskin ağzını açtı.

— Bu çocuğu karnımdan çıkaralım.

Eminenin bütün saçları dimdik kesildi. Sansarosun kim ve ne olduğunu biliyordu.

— Oyleyse beni sevmiyorsun Sansaros!

— Nasıl isbat istersin?

— Seviyorsan bu iş için gelme buraya. Git buradan.

— Zaten gideceğim. Görünmezlere gideceğim. Onu söylemeğe gelmiştim. Fakat giderken içime birdenbire doğdu ki seni seviyormuşum!

Eminenin bir söz söylemesine meydan bırakmadı, uzun ve kemikten kolları ile sarıldı. Bir mevsimi geçmiş erkek parası hırsile saldırdı.

Emine kıvranıyor, yalvarıyor, elinden gelen her şeyi yapıyordu. Ve bütün bu boğuşma arasında geçen ömrünün bütün noktaları şimşekten bir panorama halinde beyninden geçiyordu.

Sansaros olmasaydı, Emine ya Tabakhfanenin köpek tersi kokan bir teknesinde çürüyecekti, ya bir Çankırı kapısı evinde.. Sansaros Emineye bir etten, kemikten ve yürekten Allah gibi yetişmişti. Eminenin Sansarosa olan minneti bin ömre bedeldi.

Sansaros; artık gelmezlere, görünmezlere gideceğim diyordu. Sansaros dediğini yapardı. Sansarosa ömrünün minnetleri, bütün minnetlerini bir dakikada ödemek kabildi.

Fakat Salim efendi?

O yiğit ve insan Salim efendi ne olacaktı? Emine bir adale ve bir duygu savaşı içinde idi. Sansarosa minnetini ödemese dünyanın en büyük nankörü olacak. Salim efendiye hiyanet işlese, kim kimse duymasa bile, yüreğinde dünyanın en büyük kahpesi kesilecek.

Ne yapmalı? Ne yapmalı Allahım!

Hüngür hüngür ağlamağa başladı. Devrildiği demir karyolanın üstünde gözleri bir çift çağlayana dönmüştü.

Sansaros nefes nefese sordu:

— Sen niçin ağlıyorsun? Ben artık görünmezlere, dönmezlere gideceğim.

Bu sözler Emineye kat'î bir emniyet verir gibi oldu ve kendisini Sansarosun kollarına bırakırken....

Dışarda bir korna sesi, bir motör gürültüsü. Bir otomobil Keçiörene gidiyor sandı. Fakat motör durdu. Bir öksürük.

— Salim efendi!

Emine çılgınlaştı. Sansaros bir şey duymuyordu. Sokak kapısına giren bir anahtarın dönme sesi. Emine fırladı. Sokak kapısı açıldı. Ayaş belini aşamayan Salim efendi bir iki lâstik patlattıktan sonra düşmüş, işte geliyordu, lâstiklerini çıkardığı, paltosunu astığı işitiliyordu.

Işin dehşetini Sansaros ta anladı.

Hemen doğruldu. Tekrar Eminenin kulağına atıldı ve fısıldadı:

— Hırsız var! Hırsız var! diye bağır. Avazın çıktığı kadar.

Emine tereddüt etti.

— Merak etme Emine. Hırsız gibi yakalanayım. Âşık gibi değil. Çabuk bağır.

Sofada ayak sesleri

Emine avazı çıktığı kadar:

— Hırsız var! Yetişin!

Diye haykırdı. Salim efendi kahkaha ile güldü.

— Korkma korkma! Ben geldim. Ayaş belini aşamadık. Çok zahmet çektim.

— Yetiş Salim efendi! Yetiş!

Salim efendi kapıyı itince açtı. Sobanın kenarında duran Sansaros dimdikti. Elindeki sustalının keskin ağzı parlıyordu. Beş numara lâmba masanın üstünde sarı sarı yanıyordu. Salim efendi hemen taban casını çıkardı, ansarosun göğsüne nişan aldı.

Emine yüzünü kapadı ve bir çığlık kopardı.

Sansaros kıpırdamıyordu.

Salim efendi parmağını tetiğe dokunduracağı vakit durdu.

— Vay imanını! dedi. Sen Sansarossun!

Sansaros ses çıkarmadı. Salim efendi:

— Değmez! dedi. Senin gibi pis bir hırsızın, bir serserinin kanı ile elimi bulaştırmağa değmez.

Sansaros bu sefer hücum etti. Sustalıyı Salim efendinin karnına saplıyacaktı. Salim efendi son sözlerini söyleyenedek Sansaros öldürülmesini beklemişti. Salim efendi öldürmeyince ve öldürmediğinin sebebini söyleyince bu sefer Sansaros yaralanmıştı.

Dinç ve gürbüz bi radam olan Salim efendi çevik bir hareketle öne doğru biraz iğilmiş Sansarosun sağ omuzuna bir tekme vurunca, sustali çakı Sansarosun elinden fırladı.

— Seni bağlayıp polise teslim edeyim kerata.

Sansaros sobanın dibinde yalandan baygın duruyordu. Salim efendi yerden çakıyı aldı.

Emine bayılmıştı.

Salim efendi sofadaki çamaşır ipini alırken Sansaros fırladı. Pencereyi açtı. Lâmbayı tekmeledi ve birân içinde Eminenin üstüne atıldı, dudaklarından ilk ve son defa öptü.

Salim efendi haykırdı:

— Dur!

Ortalık karanlıktı.

Sansaros pencereden süzüldü Salim efendi pencereye koştu. Ve Sansarosun daldığı karanlığa doğru birkaç el ateş etti.

Bir iki sokak köpeği uludu .

Ve karanlığın yuttuğu Sansarosu kimse bulamadı....

Mayıs - 934 Dikmen

Aka GÜNDÜZ

— BITTI —

İzmirde Zafer ve Tayyare bayramından intibalar: Yukarda solda muallim Sıtkı Şükrü B., Müstahkem mevki Kumandanı Mumtaz Paşa, en kıdemsiz zabit nutuklarını söylerken, aşağıda geçit resminden iki görünüş

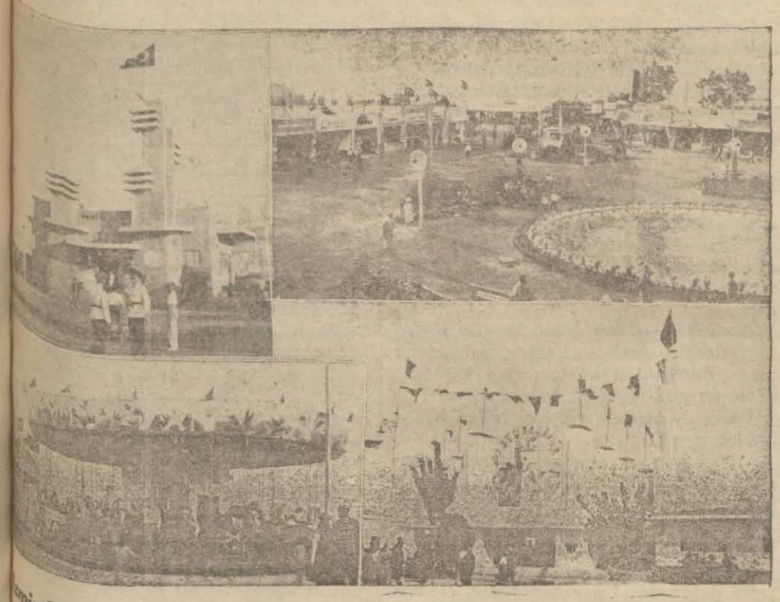

İzmir beynelmilel panayırı: Yukarıda solda inhisarlar pavyonu, panayırda havuz ve umumî bir görünüş, altta atlı karınca, sağda methal

İzmir postası Ankarada kaza geçirdi

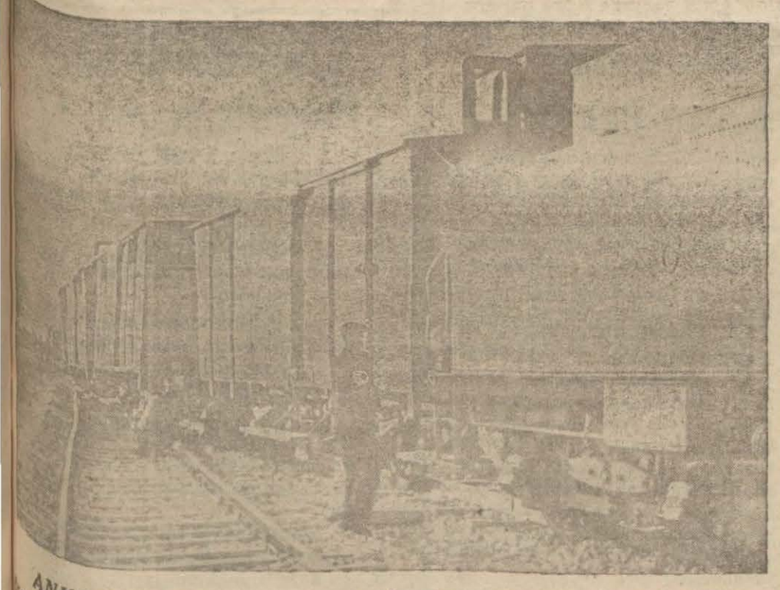

ANKARA, (Milliyet) — Bugün İzmir postasını yapmakta olan tren Ankara istasyonuna girerken mühim bir kaza geçirmiştir. Lokomotifin ön kısmı makastan geçmiş kömürlüğü geçerken makas birdenbire kapanarak kömürlük ve müteakip beş vagon müvazi giden diğer hatta geçerek yoldan çıkmıştır. Makinistin mahareti sayesinde tren derhal durdurulmuş ve bu mühim kaza ziyansızca atlatılmıştır.

İstanbulsporun Ankarada yaptığı maç

İstanbulspor ve Altınordu bir arada

ANKARA, (Milliyet) — İstanbulspor takımı iki maç yapmak üzere Ankaraya gelmiş ve bugün ilk maçı Altınordu muhtelitile yapmıştır.

Maç çok nezih olarak devam etmiş ve neticede İstanbulpor 2 — 2 galip gelmiştir.

Yarın Ankaragücü ile yapılacak maçın oldukça mühim ve heyecanlı olacağı tahmin edilmektedir.

Gedizde itfaiye teşkilâtı

GEDİZ, (Milliyet) — Gediz belediyesince mübayaa olunan bir adet yangın motopompu bugün kasabamıza gelmiş, tecrübeler yapılarak belediyece teslim alınmıştır.

Çorum Tren bekliyor

Bu şehirde içte, dışta ve gördüğünüz hepsi yenidir

ÇORUM, (Milliyet) — Çorum, köşe, bucağını çevreliyen vilâyet sınırları içinde Gazi ülkü ve sevgisinin en canlı ve verimli örneklerini vakit vakit göstermiş ve yaymış bahtiyarların bahtiyarı bir cumhuriyet beldesidir.

Şimalî Anadolunun bu, varlığı çok ülkesinde, yer yer peydahlanan enerjiler, Çorum, gençlerinin gönüllerini tatlı tatlı helecanlandıracak, gururlandıracak kadar kıymetlerle dopdoludur.

Saltanat idaresinin bakımsız, eşkiya uğrağı Çorumu ile, Gazi Türkiyesinin ülkü, sevgi dolu Çorumu arasında fersah fersah, ulaşılmaz ayrılıklar vardır.

Din, mezhep mücadelelerile uzun uzun boğuşan, tagallüp ve taassupla boğaz boğaza gelen Çorum bugünkü şen neşesini kayıtsız, garazsız Gazi yoluna katılmakla bulabilmiştir.

Mazi olmuş bir devrin çeşit çeşit facialarını birer birer deşmek bu, mahdut sayfaların yeri değildir. Ve ben, bu, kırık, fersiz satırlarda yanık, yıkık Çorumu değil, baştan başa ülkü sevgi kaynağı bir beldenin şen şen türkülerini söylemek istiyorum...

Insanlar görüyorum yeni.... yapılar görüyorum yeni... Etrafı ağaçlıklı yollar görüyorum yeni... Kafalar yeni, gönüller yeni, enerjiler yeni, hep hep, yeni.

Memleket Analarının tatlı ve sıcak bir çatısı olan Doğuv evi her yerde eşi bulunmıyan bir cumhuriyet eseridir.

Hasta vatandaşlara kucak kucak bir çatısı olan Doğum evi her hanesi cumhuriyetin feragat dolu bir varlığıdır.

Renk renk, pırıl pırıl yanan e-

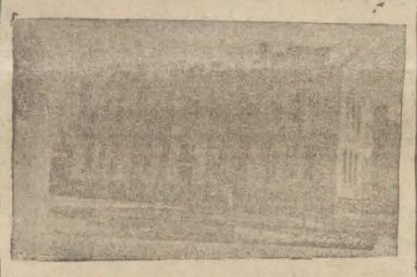

Çorumda doğum evi

lektrikler cumhuriyet Türkiyesinde nurlanmıştır.

Bu, gürül gürül akan sular Kemalist devrinde gelebilmiştir. Gazi çocuklarının cıvıl cıvıl kaynaştığı mektepleri cumhuriyet yükseltmiştir.

Millî kültürümüzü inan ve imanla yanan halkevi bu, memleketin en degerli bir eseridir.

Önünden her geçeni hayran hayran saygıyla duraklatan Şehitlik âbidesidir. Vatan için kanlarını seve seve akıtanlara ne büyük bir sevgi nümunesidir.

Ve bütün bunların başında, Çorum çocuklarını engin bir deniz gibi dalga dalga coşturan Gazi heykeli ne büyük kudret kaynağıdır.

Bu, memlekette her şey yenidir.

Düne kadar Elkâsibü habibullah ile mütevekkil mütevekkil pinekliyen esnaf, bugün cumhuriyet iktisadıyatına aksamadan ayak uyduran bir varlık gösterebilmiştir. Ve bu, memleket evlâtları, yerli malı, yerli yiyeceği ve yerli imanlarının gönülü bir sevgilisidir. Çorumda en zengininden en fakirine kadar herkes yerli yer, yerli giyer, yerli içer.

Ttatlı, ılık bakışlı, gözleri kudretten sürmeli Çorum kızları yeni hayata ayak uydurmaya çalışıyor. Onun tek ve yegâne kusuru henüz çarşafı atmayışıdır. Ve gün gelecek hakikatleşecek ki, bu, da bir hikâye olacaktır.

Ve bütün bu başarılmış kıymetler, değerli varlıklar arasında tek bir istek, tek bir dilek var: Tren!

Ey Türk vatanın en ıssız kucaklarına kadar uzanıp yapılan demir ağlar, bu, verimi çok diyarda sarıldığı, kucakladığı gün, trenin düdükleri uzun uzun Çorum ufuklarında çığlıklar kopardığı gün, Çorumluların bahtiyarlıkları kat kat artmış, yuceleşmiş olacaktır.

Edirnede Avcılar bayramı nasıl geçti?

Edirnede avcılar kuruluşlarının ikinci yılına verimli bir vazi vette girdiler - Sarayiçinde kır eğlencesi- atış talimleri

Avcılar bir arada, madalyonlarda birinciliği ve ikinciliği alan marangaz Nuri ve polis Nazmi efendiler

Edirne Halkevinin spor klübüne bağlı avcılar derneğinin ikinci av mevsimine giriş münasebetile, yaptığı kır eğlencesinin ana hatlarını telefonla bildirmiş ve çok değerli bir surette geçen bu avcılar bayramına ait tafsilâtı mektupla yazacağımı haber vermiştim.

Emniyet müdürü Kerim beyin reisliği altında bulunan dernek, bayrama ait hazırlıklarını bir hafta evvelden hazırlamış ve eglecek davetlileri karşılamak için, surti mahsusada, tertibat almıştı. Bütün bir memleket avcılarını bir sene evvel Varnada temsil etmiş olan atılgan muharririmizin ayni zamanda atıcı bir avcı olup olmadığını görmk istiyenler avcılar bayramını dört gözle bekliyorlardı.

23 ağustos perşembe günü akşamı gelen posta treni Tekirdağdan, Uzunköprüden ve bir çok kaza ve yollardan gelen avcılarımızla birlikte halkçı fırkanın halkçı mebusunu da getirdi. Tekirdağ belediye reisi Ekrem, şarap fabrikası müdürü Hadi, Dramalı Raşit Beylerle diş doktoru Nadir bey gelen kafile arasında bulunuyorlardı.

Cuma sabahı saat tam altıda, yeknasak kıyafetlerile, avcılar klübünde toplanan avcılar, muntazam bir yürüyüş halinde, Gazi, heykeli önüne giderek ihtiram vaziyeti almışlar ve hilâl şeklinde yapılmış dilber çelenklerini her sahada inkişafımızın âmil ve müessiri olan en büyüğümüzün ayakları önüne okyarak ve müzikaya cumhuriyet marşı çaldırarak Saray içinin Tavuk ormanına yürümüşlerdir.

Yeşil gölgeli ağaçlar altında ve çuk muntazam servisli bir büfe önünde şenliklerine başlıyan avcılar bir taraftan misafirlerini karşılarlarken diğer taraftan da mümarese lerine girişmişlerdir.

Artık davetliler sökün etmiştir: Fırka reisi, fırka âzaları, kumandan, jandarma zabitanı, mektep müdürleri, muallimler, muallimeler, gazeteciler, gazete muhabirleri derken vali Salim Özdmir bey ve Trakya umumî müfettişliği erkânı ve çiftesile birlikte gelen Alpullu şeker ve ispirto fabrikaları müdürü Ali Şefik Bey...

Bayraklarla süslenen ağaçlar arasından geçerken bir dönüm noktasında tarihî bir kahraman gibi atını mahmuzlayarak önünüze çıkan ve sizi saygile karşılayan bir süvari size bayram yerine kadar refakat ediyor ve tekrar atını mahmuzlayarak geriye dönüyor.

Reis Kerim Bey, hakikî birer vatan kızı olan iki yavrusile birlikte servislere bizzat nezaret ediyorlar, genç ve istidatlı oğlu da engin bir misafirperverlik hissile konukları karşılıyor...

Dakikalardanberi atılan tabakları vurmağa cahdeden ve bir türlü vuramayan tanımadığım bir avcıyı müteakip Ankara mebusu Aka Gündüz Bey çifteyi eline alıyor ve ilk atışında, havada uçan tabağı, ikiye bölüyor...

Şimdi iki parça halinde yere doğru süzülen tabaklara bakan Halk, gayri ihtiyarî:

— Atışı da yamanmış ...

Diyorlar.

Saat bir. Karavana borusunu müteakip takım halinde dizilen avcılar işaret düdüğünü beklerken bir ağızdan başlayan cumhuriyet marşını müteakip üç yaylım ateş... Artık yemek başlıyor:

Orman kebabı, Bekir Beyin piyasaya hâkim pirincinden yapılmış nefis bir pilâv, karpuz, ayran ve buzlu su...

Müsabaka başladı:

Ankara mebusu Aka Gündüz, kaymakam Adil, C. H. Fırkası reisi Akıncı oğlu Ibrahim, belediye reisi Ekrem, A. M. yazı işleri müdürü Izzettin, Müftü oğlu Şerif ve yüzbaşı Bahaettin Beylerin hakemlikleri önünde başlayan müsabakaya avcılardan Kavalalı Ahmet, bahçıvan Akif, Ismail efendilerle Feyzi ve Ramazan ağalar ve Şahap, Raşit, Nuri, Nazmi, Mahmut, Şemsettin, Paşalı Etem, Cemal, Niyazi, Ahmet, Fettah, Recep ve Alpulludan Ibrahim Beyefendilerden mürekkep müsabakacılar arasında açılan müsabaka, teker teker olmak üzere, iki cansız ve üç sun'î güvercine atış suretile yapıldı.

On sekiz müsabakacı arasında marangoz Nuri, polis Nazmi ve Şark Demiryolları kumpanyasına mensup 70 yaşında bulunan Niyazi efendiler üçer puvan aldılar.

Bu zevat arasında tekrar, sunî güvercin üzerine, müsabaka yapıldı. Niyazi efendi çıktıktan sonra Nazmi ve Nuri efendiler müsavi kaldılar. Bu zevata tekrar canlı çift güvercinle atış yaptırıldı ve bu suretle Nuri efendi birinciliği, polis Nazmi efendi ikinciliği, Niyazi efendi de üçüncülüğü almış bulundular.

Birinciye yerli mamulâtımızdan güzel bir av çantası, ikinciye en iyi cinsten bir fişeklik, üçüncüye de bir av bıçağı hediye edildi. Netice itibarile marangoz Nuri efendi 934 senesi şampiyonluğunu ihraz etmiş oldu.

Bu müsabakadan sonra, hazırlanmış olan mavzerle atış yerine geçilirken umumî müfettiş İbrahim Tali Beyefendile başmüşavirleri Şükrü Beyin geldikleri duyuldu.

Bilhassa gençlerimizi atışa teşvik etmek maksadile yapılan bu atışlara hemen bütün davetliler iştirak etti. Büyük bir sevinçle yapılan bu atışlara genç mektepli lerimizin ve bilhassa, başta kız muallim mektebinin bu seneki istidatlı ve güzide mezunlarından Rana Süleyman hanım bulunduğu halde, genç kızlarımızın iştirak etmesi bütün bir halkı engin sevinçlerle öğündürdü.

Tunca nehrini büsbütün güzelleştiren ormanın sararmağa başlayan yaprakları arasından güneş son manzaralarını gösteriyor ve dilber bir grup levhasına bürünürken cumhuriyet devrinin yetiştirdiği genç, ülkücü ve heyecanlı Türk kızı son mermisini, tam bir isabetle, hedefine yapıştırıyor ve bunu engin bir öğünme hissile temaşa edenlerin başında Gazi, bayrağını omuzlarında taşıyan özlü bir halk kalabalığı bulunuyordu.

Mehmet BEHÇET

Kastamonuda her cihetçe mükemmel Gazi stadının açılış resmi yapıldı

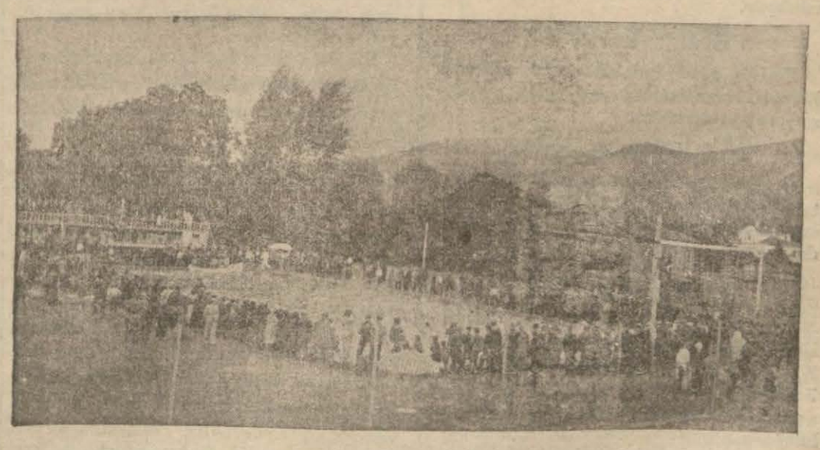

Kastamonu stadyomunda yüzme havuzu

KASTAMONU, (Milliyet) — 17.8.934 cuma günü çok zengin bir programla Gazi stadının açılma resmi yapıldı. Daha öğleden evvel bütün Kastamonu halkı stadyomun iç ve dışını doldurmuş, herkes sabırsızlıkla açılışı bekliyordu.

Havanın birdenbire bozularak şiddetli yağmur yağmasına rağmen merasime devam edilmiştir. Stadyomun yapılmasında, tanzim ve tertibinde yorulmadan, usanmadan başlıca esasları temin etmiş olan Valimiz Fuat Beyefendinin bir hitabesile merasim başlamıştır. Kordelâ kesildikten sonra binlerce halk içeri hücum ederek çocuk bahçesi, futbol sahası, yüzme havuzunun etrafını doldurmuştu. Halkevi Reisinin bir hitabesini müteakip yüzücülen alkışlar arasında havuza atlamıya başlamışlardı. Kırk metre uzunluk ve yirmi metre eninde olan havuz esasen mevkiin çok lâtif olan manzarasını bir derece daha artırmış ve süslemişti. Çocuk bahçesinde bulunan tel kayak, tahta kayak, tahtaravalli, dönme salıncak, sabit salıncak, atlı karınca gibi oyuncaklar çocuklar tarafından çok rağbet görüyordu.

Beynelmilel kabul edilen şekilde futbol sahası, tenis ve voleybol sahası, cimnasttik mahalleri, yüzme havuzu ve çocuk bahçesi gibi asrın icaplarını bir arada toplıyan ve tabiî manazırı ile eşi olmıyan bu stadyomun ileride çok rağbet göreceği ve şehrin hakikî bir mesire mahalli olacağı şimdiden tebarüz etmektedir

MÜTEFERRİK HABERLER

Devairde Çalışan avukatlar

Dünden itibaren bir arada çalışmağa başladılar

Bütün devlet dairelerindeki avukatların bir arada toplanılmasına dair kanunun tatbikine dünden itibaren başlanmıştır.

Kanunun tatbikine dair hükûmetten tebellüğ edilen talimatnameye göre İstanbul vilâyeti dahilindeki bütün avukatlar İstanbul muhakemat müdürlüğün de toplanmıştır.

Dün sabah muhtelif dairelerdeki 19 avukat İstanbul vilâyet muhakemat müdürlüğüne gelerek yeni vazifelerine başlamışlardır.

Avukatlar şimdiye kadar takip etmiş oldukları bütün davalara ait dosyaları da muhakemat müdürlüğüne vermişlerdir.

Müdüriyet bu dosyaları tasnif edecek ve her avukatın ihtisasına göre davaların dosyalarını havale edecektir.

Dosyayı alan avukat o davanın bitmesine kadar bu dosyadan mesul olacaktır.

Ancak avukatlar; dairelerin müşavirleri olduğu için yine mensup oldukları dairelere girecekler ve mühim işlerde fikirlerini bildireceklerdir.

POLİSTE

Sevda kurbanı

Bir âşık kızın akrabası tarafından yaralandı

Evvelki gün Feriköyünde kadın yüzünden bir şoför yaralanmıştır.

Feriköyünde oturan Ahmet efendinin baldızı ve Bedros efendinin kızı Matmazel Hablakimayı şoför Ali efendi namında biri sevmektedir.

Ali efendi ile matmazelin görüştüklerini haber alan Ahmet şoför Ali efendiye baldızından vaz geçmesini söylemiş ve tehdit etmiştir.Bu tehditlere ehemmiyet vermiyen Ali efendi ile aralarında kavga çıkmış ve Ahmet yanında bulunan bıçakla şoför Ali efendiyi ağır surette yaralamış ve kaçmış ise de yakalanmıştır. Ali efendi hastahaneye kaldırılmıştır, yarası ağırdır.

Bisikletlerde...

Bakırköyünde Kartal tepede oturan 18 yaşında Nahide hanıma Kartal tepe caddesinden bisikletle geçmekte olan Mustafa çavuşun oğlu Yusuf çarmış ve kızı gözünden yaralamıştır.

Borular nereye gitti?

Eyüpte Sofularda oturan Ahmet usta polise müracaat ederek Yaşar zade tuğlacı Hasan efendi tarafından kendisine teslim edilen 35 kilo kurşun boruyu tuğla ameelsinden Mehdi, Kerim, Ali isimlerinde üç kişinin çaldığını ve leblebici Saide sattıklarını iddia etmiş ve tahkikata başlanmıştır.

Silâh atan adam

Sirkecide otomobil içinde silâh atarak kaçmak istiyen Tacettin isminde biri yakalanmıştır.

Kumar oynayan çocuklar

Fatihte Taş handa oturan Şevket isminde çocuk ile ayni hanede oturan Yakup ismindeki çocuklar zar ile kumar oynarken zabıtaca görülmüş ve her ikisi de yakalanmıştır.

Bir ev yanıyordu

Uzun çarşıda Yeni handa oturan Sıdıka hanımın mangalından çıkan ateş odasının tavanını sararak yangın çıkarmışsa da derhal söndürülmüştür.

Oynarken yaralandı

Balatta Karabaş mahallesinde Pallanın hizmetçisi Raşel oynarken düşmüş, ayağından yaralanmış ve hastahaneye kaldırılmıştır.

Ürken beygirler

Eminin idaresindeki beygir ürkerek hamal Hasan isminde bir yolcuya çarpmış ve yaralamıştır.

Yüz lirayı çalanlar

Çemberlitaşta Emin Paşa hanında yatan Ahmet efendinin odasından yüz lirasını çalan Emin ve Faik yakalanmışlardır.

Hava raporu

Sıfır derecei hararete ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah saat 7 de 759, 14 te 759, derecei hararet saat 7 de 21,5, 14 te 28,5, azami hararet 30,5, asgari 19,5. Rüzgâr 10 a kadar lodostan bilâhare poyrazdan esmiştir. Azamî sürati saniyede 9 metreye kadar çıkmıştır.

Malûlgaziler İstanbul şubesinde intihap

Ankarada Malûlgaziler birliği İstanbul şubesinin yeni heyeti idaresi ile heyeti merkeziyesi dün saat 15 te toplanmış bu toplantıda birlik riyasetine murahhası umumî İsmail Hakkı bey, kâtip umumiliğe Sadettin, muhasebeciliğe de Zihni beyleri intihap etmiştir. Yeni idare heyeti bugünden itibaren yeni işlere bakacaktır.

Malûlgaziler Birliğindeki küçük zabitler

Malûlgaziler birliğinin cuma günkü kongresinde kendilerine rey hakkı verilmediğinden dolayı muğber olan küçük zabitler yakında Ankarada toplanacak olan kurultaya iştirak etmek üzere aralarından iki murahhas seçeceklerdir. Ve bu murahhaslar kurultayda hukuklarını müdafaa edecektir. Ayni zamanda yeni teşkil edilecek birliğin ilk projesini çizecekler-dir.

VİLAYETTE

Tabiiyet umum müdürü geldi

Dahiliye Vekâleti tabiiyet umum müdürü Mümtaz Bey dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Mümtaz Bey İstanbulda on beş gün kadar kalacak, bu müddet zarfında tabiiyet işleri ile yakından meşgul olacaktır.

Eylül maaşı

İstanbul vilâyeti ile belediye memurlarına dün eylül maaşları tevzi edilmiştir.

Dullar ve yetimlerle mütekaitlerin üç aylıkları da eylülün beşinden itibaren dağıtılacaktır.

Jandarma umum kumandanı vilâyette

Evvelki gün şehrimize gelen jandarma umum kumandanı Kâzım Paşa dün İstanbul vilâyetine gelerek jandarma kumandanlığında bir müddet meşgul olmuştur.

Küçük haberler

* Yunan ceneral konsolosu Kapsalis mezunen Romanyaya gitmiştir. Gelinciye kadar Vis konsül M. Lanbru kendisine vekâlet edecektir.

* Usküdar mıntakası tahakkuk müdürü Amir bey bir ay müddetle mezuniyet almıştır. Kendisine Beyoğlu mıntakası tahakkuk müfettişi Ahmet Tevfik Bey vekâlet edecektir.

Yüzme mukavemet yarışı

TORONTO, 1. A.A. —Dünya yüzme Maraton yarışı Amerikalı Nelson tarafından kazanılmıştır.

Danimarka ve Naziler

KOPENHAG, 1. A.A. — Danirmarka milli sosyalist fırkası feshedilmiştir.

Tayyareye yıldırım

SEN JOZEF, (Missouri), 1.A.A. — Evvelki gece, bir yolcu tayyaresine yıldırım düşmüş, tayyare yanmıştır. İçinde ki 4 yolcu ile pilot ölmüşlerdir.

Paris - Moskova telefonu

PARIS, 1.A.A.— Dün Parisle Moskova arasında doğru telefon görüşmeleri açılmıştır. M. Bartu bu münasebetle Fransız hükûmetinin Sovyet hükûmet ve milletine hitabeden bir beyannamesini okumuştur.

Kadıköy tramvaya Kavuştu

(Başı 1 inci sahifede)

Tramvay şimendifer hattının altından geçiyor

lanmıştır. Şimdiye kadar alınmakta olan ücretlere nazaran bir hayli ucuz sayılan yeni tarife, halkta büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Bilhassa uzun hatlar ve mıntakalar için halkın lehine bulunan tenzilâtlı tarife şimdiki halde muvakkat şeklini muhafaza edecektir.

Çünkü, şirketle bir kaç aydanberi devam eden müzakereler neticesinde tarife ücretleri ve vaziyetin tanzim ve ıslahı hakkında tesbit edilen esaslarla, dün tatbik sahasına konulan muvakkat tarifenin mezci suretile daha kullanışlı bir tarife hazırlanmak üzeredir. Daimî şekilde kalacak olan bu tarife ile şebeke 3 mıntaka ya tefrik edilecektir. Yüksek mektepler talebesi ile amelenin istifadesini temin için bazı şartlar konarak daha şümullu vaziyete getirilecektir. Hazırlanacak yeni tarife bir çok bakımlardan halkın menfaatine olacaktır.

Aksi halde yani, mıntaka esası üzerinde şirketle bir anlaşma temin edileme diğine göre hâsıl olacak vaziyet şudur:

Nafia şirketleri komisetı ve baş müfettişinin iştirakile bir tarife komisyonu toplanacaktır.

Daimî tarifenin tesbiti bu komisyona havale edilecek ve hayat endeksi esası üzerine yani bugünkü hayat şeraiti, amele ücretleri ve elektriğin esas kıymeti nazari itibare alınmak suretile ücretlerin yeniden tenzili cihetine doğru gidilecektir.

Elektrik saat kiraları

Dünden itibaren elektrik saat kiraları da son karara göre tenzil edilmiştir. Abonelerde ekseriyeti teşkil eden 10 ampere kadar tek safhalı saatlerin kiraları 12,5 kuruşa inmiştir. Dünden itibaren, faturalar bu tenzilâta göre doldurulacaktır. Su ve hava gazı saatleri hakkında henüz tetkikat devam etmektedir.

Amerikada

Yeni Orlean şehrinde idarei örfiye ilân edildi

NEVYORK, 1.A.A. — Yeni Orlean şehrinde örfi idare ilân edilmiştir. Bunun sebebi, Luizyan hükûmeti parlâmentosunun tayin ettiği hususî icra komitesi tarafından, belediye işlerinde suiistimaller olduğuna dair vaki ihbar üzerine, yapılacak tahkikatı himaye etmektir.

Hükûmet dahilinde yapılacak teşrii intihabat dolayısiyle siyasi ihtiraslar son derecesini bulmuştur.

Kurtuluş bayramları

UŞAK, 1 (Milliyet) — Uşaklılar kurtuluşlarının yıldönümlerini coşkun tezahürat ve derin bir heyecanla kutluladılar.

GEDIZ, 1 (Milliyet) — Bugün Gedizliler kurtuluş günlerini aynen canlandırarak kutluladılar.

İngilterede gürültü ile mücadele

LONDRA, 1 (A.A.) — 16 eylül 934 tarihinden itibaren bütün İngiltere dahilinde otomobillerin 11,30 dan sonra korna çalmaları yasak edilmiştir.

Harbinde haydutlar

HARBIN, 1. A.A. — Haydutların bir Danimarkalı ile bir Amerikalıyı kaldırdıkları teyit olunmaktadır. Ölenler arasında, 9 Japon, 5 Çin'li vardır. 21 kişi yaralanmıştır.

Alman moratoryomu

BAL, 1. A.A. — Beynelmilel tediyat bankası mahafili M. Şaht'ın tam bir alman moratoryomunu haber veren beyanatı hakkında tefsiratta bulunmktan imtina ediyorlar. Bununla beraber bu beyanatın tevlit ettiği şiddetli intiba hissedilmektedir. Bankanın müdiri müstakbel tediyat hakkında Rayişbankın Berlin deki rüesasiyle görüşmüştür.

Kembriç üniversitesi

LONDRA, 1 (A.A.) — 500,000 İsterlin lirası sarfı ile inşa ve ikmal edilen Kembriç (Cambridge) üniversitesinin yeni kütüphanesi kral tarafından, 22 birinci teşrinde, resmen açılacaktır.

Dr. Cemal B. Ankaraya gitti

Cumhuriyet Halk Fırkası vilâyet idare heyeti reisi doktor Cemal Bey Ankaraya gitmiştir.

Spesiyalistler kongresi

Ankarada bir spesiyalistler kongresi toplanıyor. Bir hafta kadar sürecek olan bu kongre azalarından bir çoğu gitmişlerdir.

Mürettiplerin toplantısı

Matbaalardan çağrılan murahhasların iştirakile evvelki gün yapılan mürettiplerin toplantısında cemiyetin vaziyeti müzakere edilmiş, 14 eylülde umumî heyetin idare heyeti seçmek üzere toplanmağa çağrılmasına karar verilmiştir.

Kari mektupları

Yük arabacıları ne diyorlar?

Biz İstanbul Yük arabacılarının hayat ve mukadderatlarını alâkadar edecek mahiyette ahiren İstanbul belediye encümeninin karar verdiği üzere bütün arabalara lâstik takılması karargir olmuştur. Halbuki, dışından bakılınca medeniyet ve teceddüt iktizasından olduğu cihetle halkçada mucibi memnuniyet görülen bu hadise iç tarafından tetkik edilince, biz arabacıların binnetice mahvını intaç edecektir. Zira, lâstik tekerlek dörtte üç sühuleti devri meneder, dörtte üç koşu hayvanlarını ezer, dörtte bir yük almak icabeder buna rağmen bir yokuştan bile çıkılamaz. Farz edelim ki, Gümüşsuyu bayırından yükle Dolmabahçeye ineceğiz. Tekerleğin bağlanması mecburidir, bağlarsak lâstik yanar demir kızağa yine yanar.

Firen makinası konulması icap etseki bu da imkânsızdır. Çünkü, araba icabında ikiye bölünerek kereste ve emsali yük lenir. Bu vaziyette bunlar yükletilemez. İstanbulun büyük caddeleri hariç diğer sokaklarında lâstikli araba değil, yaya in san zor yürüyebilir. Bu gün bu arabalar bizim ise her hangi bir harpte ordunundur da.Harpte bu vaziyette nafi olmaz ve hiç bir işe yaramaz. Kaldıki, fakrü halimizde bugün bu masrafa mütehammil değildir.

Kalyoncu kolluğu arabacılarından
VELI

Saat açma paraları

Bendeniz kiracıyım; belki her sene ev değiştirmek mecburiyeti hâsıl oluyor. Şirketin senelerdenberi devamlı müşterisi olduğum halde her yeni eve geçtikçe saat açma bedeli namile her iki saatten birer lira alıyor. Gazetelerde bu cihetin mevzuu bahsedildiğine rastlamadım. Esasen şirket nahak yere hava gazı için dört liramı ve elektrik için iki liramı depozit diye zaptetmiş; ayrıldığım evden çıkmadan bir gün evvel muntazaman geçeceğim evin saat numaralarile beraber vaziyeti şirkete bildirdiğim ve hesabımı tesviye ettiğim halde saat açma parası diye aldığı birer liradan iki lirayı alıyor ve yeniden de bir kunturat imzalatıyor; aksi takdirde yeni taşındığım yere cereyan vermiyor. Benim gibi İstanbul halkının kısmı âzamı kiracıdır ve sıkça da yer değiştirirler. Şirketin haksız yere aldığı bu paraların iadesi veya hiç olmazsa bundan sonra buna mani olunması lâzım gelmeli?

Lâleli Fethi Bey caddesi numara: 75 : Tahsin

Tırtıla bakan köpek, daha doğrusu taklit merakı..

ÇİÇEKLERİN İNTİKAMI

Komedi 1 perde

Şahıslar: Aliye hanım — Abdi Bey — Cevriye hanım — Hizmetçi kadın — Polisler

(Sahne: Bir yatak odası)

(Perde açılmazdan evvel aksırıklar, tıksırıklar ve öksürükler duyulur. — Perde açılır; Abdi Bey, sahnede ve giyinmesini bitirmek üzeredir. — Aksıran tıksıran ve öksüren odur; vakit, vakit burnunu çeker. — Odadaki masanın üzerinde cep saati, cep cüzdanı vesaireyi ve sonra bazı ufak tefek şeyleri ceplerine koyar.)

Abdi Bey — (Küçük kâğıtları okuyarak :) Kömürcüye haber göndermek lâzımdı . . . Evvah, unuttum! (Kâğıdı cebine koyar ve bir başka kâğıt çıkarır:) Hasan ama budalaym, pabuclarımı kunduracıya götürdüydü. Onu da unuttum. (Cebinden başka kâğıt çıkarır) Cemil efendi, borcun taksitini vereceğini, onu da unutmuş olalım. (Kâğıdı cebinden çıkarır, başka kâğıt çıkarır) Banyonun musluğu tamir edilecek. Vay, bunu da unuttum du. (Kâğıdı cebine koyar, başka kâğıt çıkarır, bakar) Amma şeyler unutmuşum. Bunların hepsini bir kâğıda yazmalı. Eğer bunu da unutacak olursam, artık yapacak bir iş kalmaz. Kafam da rahat eder.

Abdi Bey — Nasıl daha hazırlanmadın?

Aliye Hanım — Hazırlanıyorum. (yorganı, battaniyeyi kaldırır, yastığı düzeltir).

Abdi Bey — Ne yapıyorsun?

Aliye Hanım — Yatıyorum.

Abdi Bey — Hasta mısın? Gene mi kendini hasta zannediyorsun?

Aliye Hanım — Sen nezle olduğun zaman benim hasta olmıyacağımı mı zannediyorsun?

Abdi Bey — (Aliye hanıma yaklaşır ve hiddetle) nasıl, demek ben nezle olduğum için..

Aliye Hanım — (Korkarak geri çekilir) bana yaklaşma.. dokunma bana.. (Hemen yatağa girer. Yorganların altına sırtlanır.

Abdi Bey — Kendini emniyete almana çok teşekkür ederim. Fakat ben senin hastalığının bulaşmasından korkmıyorum.

Aliye — Ama ben korkuyorum. Kuzum, uzakta dur, nezleni bana geçirme..

Abdi — Haydi kalk, hemen giyin!

Aliye — Hayır.

Abdi — Allah allah, eğer burada bir hasta varsa o da benim. (öksürür, aksırır, tıksırır).

Aliye — Buna şüphe yok. Mal meydanda.. Beni de mi kendine benzetmek istiyorsun? Haydi beyefendi, işinegit, çabş, epey geç kaldın. Şimdiye kadar dükânın açılmış olması lâzımgelirdi.

Abdi — Senin de tam yarım saat evvel hazırlanmış olman lâzımdı.

Aliye — Aman, ne inatçısın? Ben kendimi koruyorum diyorum sana.. Git dükkânı aç, işe başla.. Ne bana dokun, ne de çiçeklerime.. (Yatağında doğrulur, elile saksıları işaret eder).

Abdi Bey — Yok artık, bu kadarı fazla.. Bana bu zevki de yasak edemezsin ya.

Aliye hanım — Çiçeklerim sonra ölürler.

Abdi — O da benim umurumda idi. Üç tane saksın var. Üç saksıyı sulamak için, sokaktan geçen üç yüz kişiyi ıslatıyorsun, ben de bu yüzden ceza veriyorum.

(Abdi Bey omuzlarını kaldırark çıkar, biraz sonra Aliye hanım kalkar. Sırtına bir yün manto geçirir. Omuzlarına bir atkı atar, eline bir sulama kovası alır, pencereyi açar, çiçekleri sulamağa başlar. Sonra pencereyi kapatır. Mantosunu çıkarır. Atkısını atar ve tekrar yatağa yatmaz. Pek az sonra gürültüler duyulur. Kapı şiddetle açılır.)

Abdi Bey — Karım, işte karımı görüyorsunuz ya.. Bütün işler bunun başının altından kopuyor. Bununla hiçbir ilişiğim yok.

(Cevriye hanımla birlikte polisler girer. Cevriye hanım ekşi suratlı, aksi bir kadındır.)

Polis — (Kapının önünde durarak) affedersiniz hanımefendi, sizi rahatsız ettik ama..

Cevriye hanım — (Polisi iterek elinde tuttuğu şapkayı gösterir.) Bitti, mahvoldu,

Polis — (Nazikâne) eh, bir parça..

Aliye Hanım — Çiçeklerimi sulamayım mı?

Cevriye Hanım — Yepyeni şapkam alalı topu topu üç sene bile olmamıştı. Polis efendi bunu olduğu gibi yazınız.

Polis — O vazifemizdir.

Aliye Hanım — Vah vah, çok acıdım doğrusu.

Polis — Hanımefendi (Cevriye hanımı gösterir) hanımın şapkasamı ıslatmışsınız.

Cevriye — Evet.. Ödeyecek. Ödemelidir. Ödemeğe mecburdur.

Polis — Eh bundan küçük bir zarar ziyan alırsınız.

Cevriye — Küçük mü? Üç senelik diyorum size..

Aliye — Artık kâfi zannederim.

Cevriye — Polis efendi, bakın, üstelik kafa da tutuyor.

Aliye — Ayağımı tutacak değilim ya?

Cevriye — Polis efendi, şuna bir şey söyleseniz e!

Polis — Doğrusunu söyliyeyim mi, sizde işi biraz fazla uzatıyorsunuz ya!

Aliye — Hayır, polis efendi; ben, evvelce de söyledim, Bu işe çok canım sıkıldı. Hanım, kusurumu affetsin, dedim.

Abdi Bey — Sen, bunu hergün söyler, tekrarlarsın. Ama, bunlar, beni zarar ziyan ödemekten kurtarmıyor ki! Siz, söyleyin polis efendi! haksız mıyım?

Polis — Hayır! yerden göğe kadar hakkınız var!

Abdi Bey — Tekrar ediyorum, zevcem, belediye nizamlarını bozacak işler yapıyor. Çiçeklerini, pencere kenarın da sulamaması için o kadar yalvardım. Bütün kabahat onundur.

Polis — Efendim, bunun kolay bir şekli de vardır. Eğer hanımınız, çiçeklerini, yağmurlu havalarda sulayacak olursa, kimse farkına varmaz!

Aliye — Yağmur yağdığı zaman, çiçekleri ayrıca sulamağa lüzum var mıdır.?

Cevriye — Görüyor musunuz polis efendi, siz, yol gösteriyorsunuz da, o, bildiğinden şaşıyor mu? Bunu da kâğıda yazın!

Polis — Peki efendim. Gördüm. Artık hepsini, olduğu gibi yazacağım. Artık ben, gidiyorum.

Cevriye — Yok, durun bakalım, bu daha son sözümü söylemedim. (Saksıyı gösterir) bunun hesabı görülmeli.

Polis — Onu, mahkemede halledersiniz.

Cevriye — Görüşürüz. (Polisle birlikte çıkar, Aliye hanım, arkalarından kahkaha ile güler.)

Abdi — (Korkak) aşkolsun, üstelik gülüyorsun da...

Aliye — Pek tuhafıma gitti de...

Abdi —Ben, o fikirde değilim. Artık senin çiçeklerinden bıktım, istemiyorum. Ben, uslu bir adamım, karakollarla, mahkemelerle uğraşamam.

Aliye — Sen de tuhafsın? Fena mı hiç yoktan eğlence çıkıyor!

Abdi — (Hiddetle) artık kâfi, sıkıldı yor musun? çiçekleri de, saksıları da kaldır at, gözüm görmesin.

Aliye — Nasıl! Nasıl! cici çiçecikler mi kaldırıp atayım mı?

Hizmetçi kadın — (Bir saksı ile girer) hanımefendi, dün ısmarladığınız çiçeği getirdiler.

Abdi — Ne! Ne! şimdi, bu yeni saksı ne olacak?

Aliye — Pencerenin önüne, öteki saksıların yanına koyacağım.

Abdi — Şimdi çıldırıyorum... Sinirdi deli divane olurum. Ben, ne diyorum, ne oluyor? Ver o saksıyı bana! (Pencereye doğru gider) gelin de görün şunu. (Pencereyi açar ve çiçek saksısını hiddetle dışarıya atar) artık bıçak kemiğe dayandı! (Öbür saksıları da hiddetle dışarıya fırlatır atar) haydi bakalım şimdi sulayın... Sulamak, zarar ve ziyan ödemek nasıl olurmuş, görün...

(Sokaktan gürültüler duyulur).

Aliye — Ne oluyorsun? ne yapıyorsun?

Abdi — Artık, şimdiden sonra evime polislerin gelmesi, karakolluk, mahkemelik kapılı bacalı olmağı istemiyorum.

(Kapı açılır ve polisler girerler.)

Polis — Efendi, haydi karakola beraber ...

Abdi — Nasıl, ben mi? (Polisler, Abdiyi alır ve götürürler.)

Aliye — Çiçeklerim, intikamımı alınlar!

Gizli nüfus Kalmıyacak

(Başı 1 inci sahifede)

çinde her aile reisi kendi evindeki veya emri altındaki, her veli velâyetindeki, her vâsi vesayetindeki nüfusa yazılmamış kimseleri bunlardan evlilikleri kayıt edilmemiş olanların evliliklerini ve ölmüş veya kaybolmuş olup ta nüfustan silinmemiş bulunanları ve reşitlerin bizzat kendilerini köyde muhtar ve ihtiyar heyetlerine kasaba ve şehirlerde belediyelere bildirmeğe mecbur tutmaktadır.

Kendi evlerinde veya idareleri altındaki yerlerde yukarda sayılan doğum, ölüm, kaybolma, evlenme vak'alarile alâkalı kimse bulunanların bugünden itibaren köyünün muhtarına ve yahut mahallesinin bağlı bulunduğu nahiye belediyesine müracaat ederek gizli kalmış nüfus vak'alarının bildirmesi menfaatleri icabındandır.

Bu ihbarlara teallük eden muamelelerden pul parası ve sair hiç bir güna masraf alınmıyacaktır.

15 teşrinievvele kadar bildirilmemiş olan bu vak'alar ile kanunun neşrinden sonraki yeni doğumları bir ay, ölüm vak'alarını 10 gün ve evlenme vakasını 15 gün içinde nüfus dairelerine bildirmeyenlerden ve kendini yazdırmayan reşitlerden mazeretlerini isbat edemedikleri takdirde idare heyetlerinin kararile bir lira dan on liraya kadar para cezası alınır. Tekrar edenler hakkında bu ceza iki kat olarak tayin edilir ve tahsili emval kanunu hükümlerine göre tahsil olunur.

Bütün medenî hakların istimalinde evvelâ aranan muntazam nüfus kaydının yurttaşlara temin edeceği kolaylık ve faydalar göz önüne getirilerek verilen müsaadeden herkesin istifadesi tavsiye olunur.

(Henüz nüfusa yazılmamış muhacir ve mültecilerde kendilerini ayni surette kayıt ettireceklerdir).

Türk dili Tetkik cemiyeti

(Başı 1 inci sahifede)

Filoloji kolbaşısı ve başkan vekili Ali Canip Bey, (Ordu mebusu); Etimoloji kolbaşısı ve başkan vekili Hasan Raşit Bey, (Muş mebusu); Gramer - Sentaksi kolbaşısı Yakup Kadri Bey (Manisa); Lûgat kolbaşısı Celâl Sahir Bey (Zonguldak); Istilâh kolbaşısı Refet Bey (Urfa); Derleme kolbaşısı Naim Hazım Bey (Konya); Neşriyat kolbaşısı Izzet Ulvi Bey (Afyon).

Hasta bulunan Celâl Sahir Beye iyileşinciye kadar Ali Canip Bey, seyahatte olan Yakup Kadri Beye de gelesiye değin Ahmet Cevat Bey vekillik edecektir.

ISTANBUL, 1. A.A. — T. D. T. C. umumî kâtipliğinden : Osmanlıcadan Türkçeye tarama dergisi hakkında düzeltme, katma ve seçme yolunda gelen cevapların sıraya konarak tetkikine başlanmak üzerederi. Bu hususta mütehassıslarda dedenlerin düşüncelerinden uygun görülenlerin yerinde görülenler. Derginin ulamanı — zeylinde — basılacak ve kimin nesi olduğu da işaret edilecektir.

Tetkiklere bir ayak önce başlıyabilmek üzere mutaleası olan arkadaşların bu mutaleaları nihayet eylül sonuna kadar Ankarada T. D. T. C. merkezine gönderilmeleri ehemmiyetle rica olunur.

YENİ NEŞRİYAT

Havacılık ve Spor

Bu kıymetli mecmuanın 125 ve 126 numaralı sayısı çıkmıştır. Bu sayıda: Zafer günü tayyare günü; bundan on iki yıl evvel Kızıltaş derasinde, gönüllerimizin 30 ağustosu, 30 ağustos zafer ve tayyare bayramı, bizi 30 ağustosa kavuşturan iki büyük baş, tayyare cemiyetinin on yılı, kahraman milletimizin bu sene orduya hediye ettiği 26 tayyare; 30 ağustos tayyare bayramı şenlikleri gibi bir çok kıymetli mündericat vardır.

Devredilecek ihtira beratı

" Tüfek nişangâhlarına ait islâhat ve tadilât " hakkındaki ihtira için berat talebi zımnında Istanbul vilâyet celilesine takdim edilen 29 Ağustos 1928 tarih ve 25079 numaralı müracaatın ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın Istanbul'da Bahçekapu'da Taş hanında 43-48 numaralı idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur. (2187)

5627

Amerikadaki Büyük grev

(Başı 1 inci sahifede)

tilâfı süratle hal hususunda bir anlaşma açmalarına rağmen, artık ümit yok gibidir.

Uykusuzluktan gözleri kızarmış halde gazetecileri kabul eden M. Green, demiştir ki :

" — Patronlar hususi polis ismi altındaki haydutları tutup ta tazyike başlamadıkları takdirde işçiler cebir ve şiddet göstermiyeceklerdir.

Şimalde, sendika işçileri, sonuna kadar mücadeleye karar vermişlerdir. Ancak sendikalara dahil olmıyan işçiler greve iştirak etmemeğe karar vermişlerdir.

Elbise sanayiinde sendikalara mensup 6.000 işçi bir tesanüt grevi yapmağa hazırlanmaktadırlar.

VAŞINGTON, 1. A.A. — Yün, ipek ve suni ipek sanayi işçilerine, mensucat grevine iştirak etmeleri bildirilmiştir.

Bugün iki milyon işçinin grev ilânı beklemeleri muhtemeldir.

VAŞINGTON, 1. A.A. — Bu gün 23,30 da yapılması kararlaştırılan Bütün Birleşik Amerika mensucat sanayini alâkadar eden grevin önüne geçmek için pek az ümit kalmıştır.

Greve iştirak edecek işçilerin miktarı hakkında tahminler çok değişiktir. Ancak yüzbinlerce işçinin grevi kabul edecekleri muhakkak gibidir.

Iş nezareti, temmuzda Amerikada mensucat fabrikalarında çalışanların sayısını 407,340 olarak tahmin etmişti.

Nevyork Taymis gazetesi, bütün mensucat sanayii ile buna bağlı sanayi işçileri greve iştirak ettikleri takdirde bir milyon işçinin işsiz kalacağını tahmin etmektedir.

VAŞINGTON, 1. A.A. — Yün işçileri reisleri, pamuk mensucatı grevine iştirake karar vermişlerdir. Bu kararla 150,000 işçiye şamildir.

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzuk eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
5603

Bir fen kurbanı daha!

Pariste Pastör Enstitüsünde çalışan genç bir yüzbaşımız Ruama karşı çare ararken kendisi bu hastalığa yakalandı ve öldü

PARIS, 27 (Hususî) — Bakteriyoloji ilminin bugüne kadar geçirmiş olduğu büyük ilerleme devresi esnasında bu şube üzerinde uğraşanları bilinmez bir düşman şeklinde zaman zaman meşgul eden korkunç bir hastalık vardır: Ruam.

Şimdiye kadar bu müthiş hastalığı yenmeğe uğraşanlardan bir çokları maalesef ilim uğruna kurban gitmişlerdir ve Ruamın esiri olmuşlardır.

İşte dört senedenberi Fransada Pastör enstitüsünde Ruamın pençesinde ölen bir çok meslektaşlarının intikamını almak için uğraşan genç baytarlarımızdan bakteriyolog yüzbaşı Kemal Cemil Bey de ayni akibete duçar olarak 20 ağustosta Pariste vefat etmiştir.

Kemal Cemil Bey, genç baytarlarımızdandı. Enstitü Pastör'de bulunduğu müddet zarfında hocalarının ve müessesedeki bütün ilim adamlarının büyük teveccühlerini kazandı. Doktorasını muvaffakıyetle başardı. Très honorable derecede Doktor Veteriner ünvanını aldı.

Fakat bir senedenberi mühlik ve korkunç bir hastalığın ıztırabları içinde kıvranan Kemali, bu öz Türk evlâdını bugün kaybetmiş bulunuyoruz.

Daha 1929 senesinde göz yaşları arasında ve bütün fen adamlarını meyüseüip yine bu uğurda aramızdan giden Ahmet ve Hüdai merhumların kalpblerde bıradtığı derin yaralar kemalinkile beraber üçleşmiş bulunuyor.

Bu kahramanlar mensup oldukları cemiyetin fen tarihlerinde olduğu kadar dünya aleminde de daima hörmetle yadedilecek hakikî şehitlerdendirler. Bu üç Türk yavrusunu tam kendilerinden istifade edileceği bir zamanda alıp götüren zalim ruam mikrobi (Bacillus Mallei) keşfi tarihinden beri geçen yetmiş iki seneye yakın bir zamanda bir çok kimseleri de pençesi altında mahvetmiştir.

Bu habis mikropla uğraşan dünya üzerindeki bütün laboratuvarların verdiği ve bizimkilerle beraber sayıları on ikiye çıkan felâketzedelerin ondan sakınmak için bütün ihtiyatî tedbirleri aldıkları halde yine bu zalime mağlup olmaları kendisinin korkunçluğuna aşikâr bir delildir.

Bu işlerle uğraşan laboratuvar adamları bilirler ki Ruam mikrobu kadar oropla uğraşalanların yok denecek derecede bir mikrop yoktur. Her ne kadar diğer mikroplar veya bunların ifrazlarından münten olmakla hayatlarını feda eden mücerripler varsa da bunların adedi ruamın yaptığı harasat yanında hiç mesabesinde kalır.

Bakteriyolog yüzbaşı Kemal Cemil B.

Bundan dolayı bugün araştırma yapan dünya laboratuvarlarında bu habis mikropl uğraşalanların yok denecek derecede az olmasına rağmen, kendi sınırları haricinde de kabiliyetlerini ecnebiler arasında pek iyi tebarüz ettiren Türk evlâtlarından birisi olan Kemal, korkmadan, yılmadan, beşeriyeti bu habisin zulmünden kurtarmak için bir kaç senedenberi onu mağlup edebilecek vasıtaları, çareleri araştırmakta iken oda evvelki felâketzedeler arasına girdi. Onun bu pek hazin biten teşebbüsü şüphesizdir ki kendisinin mensup olduğu yüksek ve asıl Türk neslinden devarüs kan dolayısiyledir. Kemal bugün ölmemiştir, ve ölmiyecektir, onu yaşayan ölüler arasına geçmiş görüyoruz. Nasıl ki Ahmet ve Hüdai ile bu oğurda ölen bir çok milletlerin yavrularını her gün hürmetle yedetmekte isek Kemali de onların arasında hatırlayacağız.

Onun bu beklenmiyen ölümü buradaki vatandaşlarını ve mensup olduğu millet efradını ne kadar karalara bürüdüyse, Pastör evinin ve bütün dünyanın yüksek ve temiz kalplı ilim adamlarını da o derecede müteessir etmiş bulunuyor.

Kemalin yegâne Türklük nam ve şerefi için başlayıp nihayette kendi canile ödediği bu işte düşünmediği ve hiç şüphesiz milletin onu sayesine alacağı yavrusu ve ailesi efradının duyduğu bütün elemlerine, Kemalin meslek arkadaşları ve vatandaşları da iştirak etmekle o acıyı bülüşeceklerdir.

Senelerden beri ana vatandan uzak memleketlerde onunla beraber aynı oğurda çalışan meslektaşı, ben de Kemalin bu hazin ölümü karşısında hürmetle eğilmeği bir vazife bilirim.

Pastör müessesesinde:
M. SADETTIN

Müttehit
ERMIS - EMNIYET - KARTAL
Konserve fabrikaları
Türk Anonim Şirketinin:

Hissedarları Ticaret kanununun 362 nci maddesine tevfikan 9 Teşrinievel 1934 salı günü saat 9 da Feriköyünde Romonti bahçesinde aşağıdaki ruznamenin müzakeresi için fevkalâde toplanmaya davet olunurlar.

Müzakere ruznamesi :

1 — Şirket sermayesi sülüs derecesine indiğinden Ticaret kanununun 325 nci maddesi mucibince mezkûr sülüs sermaye ile iktifa veya şirketin tasfiyesi hakkındaki karar ittihazı.

En aşağı 20 hisse senedine sahip olan hissedarlar Ticaret kanununun 371 nci maddesine tevfikan hisse senetlerini umumî toplanma gününden bir hafta evveline kadar şirketin merkezi olan Ayvansaraydaki fabrika veznesine tevdi etmelidirler.

Idare Meclisi

Deniz yolları
IŞLETMESI
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

Trabzon yolu
VATAN vapuru 4 Eylül SALI 20 de Galat arıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (5329)

Bartın yolu
BURSA vapuru 3 Eylül PAZARTESI 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak mutat iskelelere uğrayarak Cide'ye kadar gidip dönecektir. (5330)

Izmir Sür'at
İSKENDERİYE YOLU
EGE vapuru 4 Eylül SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenderiye'ye gidecek ve dönecektir. (5331)

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Vitali Fani efendinin Beyoğlu altıncı noterliğinden musaddak 11 teşrinievvel 933 tarih ve 8409 No. lu kira mukavelenamesile mukaddema Beyoğlunda Nişantaşında Kâğıthane caddesinde Kavak sokağında mukim madam Elvire Cervatiye zimmetinde ki alacağı bulunan 111 lira 60 kuruşun lüzümü tahsiline dair vakı talep üzerine borçlunun ikamet ğahının meçhuliyeti hasebile Milliyet gazetesinin 10 ağustos 934 tarih ve 3052 sayılı nüshasının altıncı sütününde yazılı lânın keenlemyekün addolunduğu ilân olunur. (2270)

İstanbul kumandanlığı satınalma komisyonu ilânları

Istanbul Kumandanlığı kıt'atı hayvanatı ihtiyacı için kapalı zarf usuliyle 521,000 kilo kuru ot alınacaktır. Ihalesi 10-9-934 tarih pazartesi günü saat 15 dedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için o gün teminatı muvakkatalariyle birlikte ihale günü ve vaktinde Fındıklıda Fırka Satınalma komisyonuna müracaatları. (67) (5029)
5670

Münakasa temdidi

Ilgaz Belediyesinden:

Ilgaz Kasabasının suyu için alınacağı ilân edilen font boru münakasası görülen lüzum üzerine 10 Eylül 934 pazartesi gününe tehir edildiği ilân olunur. (5312)

20.000 Kilo Sadeyağı

Marmara Üssübahrî Kumandanlığı Satınalma Hey'eti Reisliğinden:

Deniz Efradı ihtiyacı için kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiş ve 22 Eylül 934 cumartesi saat (14) de ihalesi icra kılınacağından taliplerin şartnamelerini almak üzere Ankara'da Deniz Levazım Müdürlüğüne Istanbul'da Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna, Izmitte Ussübahrî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (5295)

Galata İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Adet
8000 Granit parke taşı

Bu taşların 26-8-934 tarihinde icra kılınan açık arttırmasında beherine verilen 1 Kuruş beş para haddi lâyik görülmediğinden daha fazlasına isteklilerin 11-9-934 salı günü saat 7 ye kadar satış komisyonuna müracaatları. (5180)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

	Muhammen Bedeli Lira	
Galata: Bereketzade mahallesi zürefa sokağında 8 oda, taraça ve müştemilâtı saireyi havi 7 ve 5 No. lu hane ile dükkânın yarı hissesi	1000	Peşin
Yenikapı : Kâtip Kasım mahallesi yalı sokağında eski 5 ve yeni 7 No. lu hane.	1100	„
Kadıköy : Osman ağa mahallesi Vişne sokağında 5 oda ve sair müştemilâtı bulunan eski 122 yeni 14 No. lu hane.	1200	„
Beyoğlu : Pangaltı mahallesinin Kaya sokağında dört oda ve sair müştemilâtlı eski 33 ve yeni 27 No. lu evin yarı hissesi.	1250	„
Feriköy : Birinci kısım mahallesi Poyraz sokağında 25 ve kaya sokağında 63 No. lu iki dükkânı müştemil 23 No. lu kâgir apartmanın 3-24 hissesi.	3000	„

Yukarıdaki mahallerin hizalarındaki kıymetler üzerinden 16 Eylül 1934 pazar günü saat on dörtte açık arttırma suretiyle satılacağı ilân olunur. (M.) (4976)

Tayyare cemiyeti Lâleli Apartımanlar İdaresinden:

Tayyare Cemiyeti Lâleli Apartmanlarında üç, dört, beş odalı daireler, her keseye elver işli bir surette kiraya verilecektir. Isteyenlerin apartmanlar idaresine müracaat eylemeleri. (5209) 5722

Eyüpsultan sulh icrasından :

Eyüpte Camii Kebir mahallesinde Boyacı Çeşme sokağında eski 8 yeni 8 No. lı ve ber mucibi kararı mahkeme Istanbul tapu heyeti fenniyesince tanzim olunup dosya meyanında bulunan ifraz haritasında münderiç hudut ile tefrik kılınan ve 2 numarasile irae olunan mahçe iki kattan ibaret alt katta taşlık ve denize nazır kapıdan içeriye girildikte karşılıklı iki oda bir abdesthane bir mutbak ve bir kiler camekânla tefrik edilmiş olan mahallin sokağa nazır bulunan diğer bir cümle kapısı arasında taşlık ve merdiven ve yukarıya çıkılır. Yine bir sofa ve sofa üzerinde kütüphaneye mahsus kapu mahallile bir abdestahane karşılıklı iki oda ile denize nazır iki oda ve yine üst katta karşılıklı iki odanın içinin girilir denize nazır ayrıca yine bir oda ve üst katta karşılıklı bulunan oda içinden geçilip denize nazır olan odanın altında kömürlük ve denize nazır ve rıhtımı havi ve demir parmaklıklı ve ortalarından çimentodan yapılmış havuzu ve meyve ağaçlarile bahçe ve bu binanın avlısında teşkil eden ara yerde bir bahçe ve bu bahçenin içinde bir mutbak ve iki uşak odası karşılıklı ve bir arabalık ve bir ahır ve bir kayıkhaneyi muhtevi bulunan mahal ile üst kat abdesthane arasında gusulhane vazifesini gören iki musluğu havi bir sobadan ibaret bulunmuş olduğu ve yağlı boya ile boyanmış bir bap sahilhanenin 1117 metro mürabbaından ibaret mesahayı umumiyesinin beher metro mürabbaı iki buçuk liradan (2875) lira ve mevcut hanenin kaimen kıymeti (2000) lira ve müştemilâtının kaimen kıymeti (500) lira ki ceman (5375) lira kıymeti muhamminesi olup mahalli mezkûr ihale olunan müşterisinin imtinama binaen ihale fesh olunarak icra ve iflâs kanununun 133 ci maddesine tevfikan balâda muharrer mezkûr sahilhane Eyüpsultan sulh icrasından onbeş gün müddetle 17-9-934 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dörtten on altıya kadar açık artırma suretile satılacaktır. Ve en çok artırana ihale edilecektir.

Satış şartnamesi 1-9-934 tarihinde divanhaneye talik olunacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır. Müterakim vergi tanzifat vakıf icaresi sahiplerine ve dellâliyesi müşteriye aittir.

Hakları tapu sicilile sabit olmadıkça ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın irtifak hakkı sahiplerinin ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halinde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

Alâkadarının icra ve iflâs kanununun 123 ci maddesine tevfikan hareket etmeleri ve daha ziyade malûmat almak isteyenlerin memuriyetimizde 934-433 No. lı dosyasına müracaat etmeleri ilân olunur. (2269)

Büyük bir müessese tarafından
Elektrikçi namzetleri
alınacağından sanayi mektebinden mezun veya o derecede tahsil görmüş ve namzetlik çağında bulunan taliplerin tercümei hallerini ve ellerinde bulunan şahadetname ve vesaikın suretlerini (E.M.) rumuzile Istanbul 176 posta kutusu adresine göndermeleri. (2274)

İstanbul 6 ıncı icra dairesinden : Bir borcun temini istifası zımnında mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen 2900 lira kıymetinde gayri mübadil bonosu ilk artırmaya çıkarılmış isede muhammen kıymetini bulmadığından 4-9-934 saat 10 dan 11 re kadar 4 üncü vakıf hanında para borsasında ikinci artırması icra kılınacağından taliplerin mahalli mezkûrde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.
(2279)

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti:	Mahallesi:	Sokağı:	Cinsi:	Hissesi:	Emlâk No. su	Takarrür eden bedel müzayedesi
1303	Galata	Arap camii	Kalafatyeri	Kâgir mağaza üstü üç kat dört oda vesaire bir bap hane	Tamamı	91	8310 T. L.

Yvkarda mevkii veaevsafı yazılı gayrimenkulün icra edilen arttırma neticesinde elde edilen 8310 liralık pey haddi'âyik görülmediğinden müddeti müzayede bir hafta uzatılmış ve 6/9/934 Perşembe günü saat on dörtte ihalesi takarrür etmiştir,

Talip olanların yürde yedi buçuk pey akçelerile beraber satış komisyonuna müracaatları lâzımdır. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. (5222)

İstanbul Harici Askerî Kıtaat ilânları.

Darıcada bulunan kıtaat ihtiyacı için 275,000 kilo Un, 375,000 kilo Odun 3-9-934 pazartesi günü saat 14 ve 16 da ve 60,900 kilo Sığır eti 5-9-934 de ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli saatte Darıcada Satınalma Komisyonuna müracaatları. (166) (5323)

* * *

Tekirdağ kıtaatı için 12,000 kilo Koyun eti münakasasında verilen fiat pahalı görüldüğünden münakasası 9 - 9 - 934 pazar günü saat 15 de yapılmak üzere talik edilmiştir. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün Tekirdağında Satınalma Komisyonuna müracaatları. (165) (5326)

* * *

Tekirdağ kıtaatı ihtiyacı için açık münakasa usulile münakasaya konulan 9,000 kilo Gaz Yağının ihale günü taliplerin verdikleri fiatlar Kumandanlıkça pahalı görüldüğünden ihale günü bir hafta müddetle 8 Eylül cumartesi günü saat 15 şe talik edildiğinden taliplerin Tekirdağında Satınalma Komisyonuna müracaatları. (162) (5328)

* * *

Tekirdağ hastanesinde mevcut Etü 23-9-934 pazar günü saat 15 de aleni münakasa ile tamir ettirilecektir. Taliplerin tamir edilecek aksamı görmek isteyenler her gün ve münakasaya iştirâk edeceklerin belli gün ve saatte Tekirdağında Satınalma Komisyonuna müracaatları. (161) (5324)

* * *

Ordu Sıhhî ihtiyacı için (448) adet oksijen koklatma (60) adet oksijen doldurma cihazları ile teferruatı ve (538) adet oksijen bombalar kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Ihalesi 25-9-934 salı günü saat 14 de icra edilecektir. Talipler evsaf şartnamesini görmek üzere her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirâk edeceklerin o gün ve saatinden evvel teminat ve teklif mektuplarile birlikte Ankara M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (165) (5325)

* * *

Manisadaki kıtaat hayvanatının senelik ihtiyacı olan 251,800 kilo kuru Ot kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasası 26-9-934 çarşamba günü saat 16 da icra edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenlerin cumartesi ve çarşamba günleri zevalden sonra münakasaya iştirâk edeceklerin yevmi mezkûrda ve muayyen saatte Manisadaki Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (164) (5327)

* * *

Tekirdağ Kıt'a ve müessesatı için 50 büyük, 80 küçük dökme soba 20 Eylül 934 perşembe günü saat 15 de pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa gireceklerin belli saatte Tekirdağ Fırka Satınalma Komisyonuna müracaatları. (156) (5249)

* * *

Konyadaki kıtaat ihtiyacı için münakasaya konulan 990 bin kilo arpaya teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden bir ay zarfında pazarlıkla ve 4-9-934 salı günü saat 14 de intaç edilecektir. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa gireceklerin Konyada Satınalma Komisyonuna müracaatları. (157)
(5246) 5696

* * *

Balıkesir Garnizonu kıtaatı için 250 ton ve Susuurluk kıtaatı için 150 ton yulaf 28-9-934 cumartesi günü saat onda kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de Balıkesir için 940 ve Susuurluk için de 565 lira muvakkat teminat akçelerile birlikte yukarda yazılı günde muayyen saatten evvel Balıkesirde K. O. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (155) (5250)

* * *

Adapazarı kıtaatı için 7200 kilo Sade yağına 27-8-934 tarihindeki münakasasına verilen fiat pahalı görüldüğünden tekrar münakasası 4-9-934 de yapılacağından taliplerin Adapazarında Satınalma Komisyonuna müracaatları. (158)
(5248) 5697

* * *

Çorludaki kıtaat ihtiyacı için 46.000 kilo Bulgur 5 Eylül 934 çarşamba günü saat 16 da kapalı zarfla alınacaktır. Şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün ve taliplerin mezkûr günde belli saatten evvel teklif mektuplarile Çorluda K. O. SA. AL. Komisyonuna müracaatları. (76) (4654)
5633

* * *

Çorludaki kıtaat ihtiyacı için için 31,000 kilo Koyun Eti 5 Eylül 934 çarşamba günü saat on beş buçukta kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenleri nher gün ve taliplerin mezkûr günde belli saatten evvel teklif mektuplarile Çorluda K. O. SA. AL. Komisyonuna müracaatları. (77) (4655)
5634

* * *

Vize için 11027 kilo Pınar Hisar için 9222 kilo Gaz Yağı 2-9-934 pazar günü saat 15 de ayrı ayrı alenî münakasa ile satın alınacaktır. Taliplerin evsaf ve şeraitini öğrenmek üzere her gün ve münakasasına girişeceklerin Vizede Satınalma Komisyonuna müracaatları. (87) (4731)
5638

* * *

İzmir Müstahkem Mevki kıtaatının 21,750 kilo Sade Yağı ihtiyacı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Ihalesi 5 Eylül 934 çarşamba günü saat 16 da Izmir Müstahkem Mevki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya gireceklerin belli saatten evvel teklif mektuplarını Mezkûr Komisyon Reisliğine vermeleri. (83) (47[illegible])
5639

* * *

Tekirdağ kıtaatı için 600 ton Odun 5 Eylül 934 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarfla satın alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatten evvel teklif mektuplarını Tekirdağında Satınalma Komisyonuna vermeleri. (86) (4735)
5640

* * *

Vize Kıt'atı için 45291 kilo kuru ot, 44341 kilo saman, 96156 kilo arpa 10 - 9 - 934 Pazartesi günü saat 15 de alenî münakasa ile satın alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün münakasasına iştirâk edeceklerin Vizede Satınalma komisyonuna müracaatları. (4917)
5656

* * *

Vizedeki kıt'at ihtiyacı için 5096 kilo ve Pınarhisardaki kıt'at ihtiyacı için 4091 kilo sabun aleni münakasaya konmuştur. Taliplerin evsaf şeraiti öğrenmek için her gün ve ihaleye iştirâk için de 8 Eylül 934 Cumartesi günü saat 15 de Vizede Piyade Askerî Satınalma komisyonuna müracaatları. (4919)

Yüksek Orman Mektebi Rektörlüğünden:

Orta Orman Mektebi talebe kadrosu dolmuştur. Müracaat edilmemesi.

[5302]

Üsküdar Amerikan Kız Lisesi

Mektep Eylûlün 17 inci pazartesi günü açılır. Koleç kısmından maada mükemmel ticarî ve ev idaresi şubeleri vardır. Sıhhat ve ahlâk ve hüsnühale pek iyi dikkat ve ihtimam edilir. Leylî talebeler ücretinde mühim tenzilât yapılmıştır ve ücretler dört taksitle ödenir. Kayıt günleri Ağustostan itibaren Cuma ve Salı günleri. Fazla malûmat için her zaman mektupla müracaat edilebilir. Telefon: 60471. (697)

5618

SENJORJ KOLEJİ

Galarada Osmanlı Bankası karşısında Çınar sokak No 2 Kayıt muamelesine 1 Eylülde ve derslere 15 Evlülde başlanacaktır. (2116) 5623

Giresonda Piyade Askerî Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

1 — Gireson Garnizonunda bulunan ve bulundurulacak olan kıtaat ve müessese için bir senelik ihtiyacı olan 310,000 kilo Ekmeklik Un kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

2 — Ihalesi 22-9-934 cumartesi günü saat 14 de Kumandanlık Dairesindeki Satınalma Komisyonunda icra edilecektir.

3 — Talipler şeraiti öğrenmek ve arzu ederlerse şartnamenin sureti musaddakasını almak üzere her gün Komisyon Reisliğine müracaat edebilirler.

4 — Bedeli muhammenin muvakkat teminatı 2383 liradır.

5 — Münakasaya iştirâk edecek zevat teklifnamesini bir zarf içerisine koyup mühürledikten ve ismini üzerine yazdıktan sonra bu zarfı, teminatı muvakkateye ait makbuz ilmühaberi veya banka kefaletnamesile beraber ikinci mühürlü bir zarf içine koyup üzerine teklifnamenin hangi işe ait olduğunu yazarak ikinci maddede yazılı tarih ve saatin bitiminden evvel makbuz mukabilinde komisyona vermeleri ve taliplerin ihale saatinde komisyonda bulunmaları ilân olunur. (5040) 5671

Yüksek Iktisat ve Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektebin her kısmı nın kayıt ve kabul işi 3 Eylül 934 de başlayarak 24 Eylül 1 934 akşamına kadar sürecektir.

2 — Kayıt işi Pazartesi, Çarşamba ve Perşembe günleri saat ondan on altıya kadar yapılır.

3 — Mektebe girmek isteyenler kayıt ve kabul şartlarını tafsilâtile öğrenmek üzere her gün mektep idaresine müracaat edebilirler.

4 — Mektebin birinci ve ikinci kısımları için müracaat edenlerin adedi her kısım için ayrı ayrı tayin olunan kadroyu tecavüz ettiği takdirde içlerinden müracaat tarihi sırasile iyi ve pek iyi derecede mezun olanlar ve bunlar arasından tahsillerine fasıla vermemiş bulunanlar tefrik ve tercihan kabul olunur.

5 — Yüksek Iktisat ve Ticaret kısmına liselerden iyi ve pek iyi derecede mezun olanlar kayıt ve kabul olunur.

6 — Mektebin her üç kısmında mecburî lisan Fransızcadır. Almanca ve Ingilizce ihtiyarî olarak tedris olunur. Yüksek Iktisat ve Ticaret kısmı ile Ticaret Lisesine alınacak talebenin en az lise ve orta mekteplerde tedris olunan derecede Fransızca bilmeleri meşrut tur.

7 — Kayıt ve kabul için aşağıda yazılı vesikaların müdürlüğe hitaben yazılacak istidaya bağlanması icap eder: 1—Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesinin aslı, 2 — Sağlık ve aşı raporları, 3 — Hükûmetçe müsaddak iyi vesikası, 4 — Hüviyet cüzdanı, 5 — Uç fotograf, 6 — Mektep idaresinden alınarak doldurulacak beyannameler. Bu vesaiki tamam olarak tevdi. Etmiyenlerin kaydı icra edilmez.

8 — Mektebin her üç kısmı neharî ve muhtelit olup tedrisat öğleye kadardır. (5242) 5729

Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Komisyonumuza merbut Muallim mektebi Lise ve Orta mekteplerle mülhak pansiyonların Yoğurt, Nohut, Irmik, Şehriye, Kuru Fasulya, Mercimek, Bezelya, Kuru meyva, Gravyer peyniri, Şeker, Zeytin, tanesi, Hayvan yemleri, Yemek ve Ekmek artıkları ve Çamlıca Kız Orta mektebinin Sebze Patates ve ekmeği ve Erenköy lisesinin Sebze, ekmek ve odunu ve Kandilli lisesinin ekmek ve Patatesi ve Haydarpaşa lisesinin odun, Mangal kömürü, Kok ve maden kömürleriyle Kabataş lisesine ait ekmeği. Bunlardan Sebze, Patates, Ekmek, Yoğurt, Zeytin tanesi, Gravyer peyniri, kuru meyva, Şeker, odun, Mangal kömürü, Kok ve Maden kömürleri 12 - 9 - 934 ve Nohut, Irmik, Şehriye, Kuru Fasulya, Mercimek, Bezelye, Hayvan yemleri, Ekmek ve yemek artıkları 19-9-934 tarihlerine müsadif çarşamba günleri saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usuliyle mevkii münakasa ve müzayedeye konulmuştur.

Şartnamesini görmek isteyenlerin Istanbul Erkek lisesindeki komisyon kalemine ve münakasaya iştirâk edeceklerin de teminatı muvakkate makbuzlariyle birlikte Komisyonumuza müracaatları. (4877) 5713

Istiklâl Lisesi Müdürlüğünden:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına kız ve erkek leylî ve neharî talebe kaydına devam olunmaktadır.

2 — Kayıt için hergün saat ondan on yediye kadar müracaat edilebilir.

3 — Yeni talebenin kaydına devam edilmekte olduğundan, eski talebenin yerlerini muhafaza için bir an evvel kayıtlarını yenilemeleri lâzımdır.

4 — İsteyenlere, mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı, Polis merkezi arkası. Tel. 22534 (2007) 5314

Kartal Malmüdürlüğünden:

Karyesi	Mevkii	cinsi	Harita No.	Metre M.	Beher metre murabbaı L.	K.	Mecmuu Muhammen kıymeti L.	K.
Bostancı	Küçükyalı kılağuz çayırı	Arsa	32	497	00	12	59	64
„	„	„	33	497	00	12	59	64
„	„	„	21	433	00	12	51	96
„	„	„	22	433	00	12	51	96
„	„	„	23	433	00	12	51	96
Kartal	Mişeli ayazma	Tarla	00	1897	şayiaı 1/5 hissesi tamamı	100 00	Hisseye musip miktar	20 00

Yukarda cinsi yazılı "5„ kıt'a arsa ile "bir„ kit'a tarlanın peşin para ile temliki 5/9/934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat on dörtte ihalesi icra kılınacağından taliplerin dipozito makbuzlariyle Kartal Malmüdürlüğünde müteşekkil Satış komisyonuna müracaat eylemeleri. [5231] 5727

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon yolu

Dumlupınar vapuru 2 Eylül **PAZAR** günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Devredilecek ihtira beratı

" Tüfek kundak tertibatına ve mekanizmasına ait islâhat" hakkındaki ihtira için berat talebi zımnında Istanbul Vilâyet celilesine takdim edilmiş olan 29 Ağustos 1928 tarih ve 25077 evrak numarası ile mukayyet müracaatın ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut icara verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın Istanbul'da, Bahçekapuda taş hanında 43-48 numaralı idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur. (2186) 5626

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.su	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No. sı	Hisseye göre mu hammen kıymet	
1258	Büyükada	Yalı	Valsami	Arsa	Tamamı	6	400	T. L
564	Tarabya	Tarabya	Tarabya Cad.	Ahşap iki dükkân	7244/15840	114-116	1384	„
1260	Edirnekapı	Atik Mustafapaşa	Sel eski Çınarlı çeşme	Kâgir hane	1/4	10	625	„
1261	Tarabya	Tarabya	Soğuksu yolu	Bağ	Tamamı	31 eski	500	„
1262	Heybeliada	Heybeliada	Mektep	Ahşap hane ve 1851 metre arsa	„	5	2500	„
1264	Büyükada	Maden	Ayanikola	Birinci kat kârgir diğer katlar ahşap köşk bahçe ve müştemilâtı	4/5	48	24000	„
1079	Heybeliada	Dağ	Değirmen	Arsa	Tamamı	8	400	„
1096	Beyoğlu	Yenişehir	Kilise	„	2/3	3-5	160	„
1111	Tarabya	Tarabya	Ziso	„	Tamamı	7	54	„
1119	Beyoğlu	Tozkoparan	Kabristan „Asmalımesçit„	Kâgir hane ve dükkân	1/6	[19-21 yeni] [26-28 eski]	2500	„
1121	Samatya	Çırağıhasan	İki yüzlü çeşme	Bugün arsa	1/2	3	102	„
1130	Ortaköy	Ortaköy	Zünbül çıkmazı	Ahşap hane	1/2	3	500	„
1135	Cihangir	Cihangir	Uzunyol	„	1/3	39	311	„
1136	Boğazıçi	Anadoluqisar	Çarşı	„	Tamamı	8	400	„
1137	Burgazadası	Burgazadası	Mezarlık	„	„	16	2000	„
1138	Burgazadası	Burgazadası	Manastır	„	„	39 tapu	665	„
	Kazası	Karyesi	Mevkii		Miktarı			
155 186	Kartal	Dolayoba	Tayşantepe	Tarla	10371 metre		300	„
152	„	Pendik	Sapanbağları	Arsa	313		100	„
153	„	Maltepe	Kuru çeşme	Tarla arsa halinde	382,50		200	„

Yapılan ilk arttırmada talip bulunmıyan evsafı yukarıda yazılı gayrimenkuller on gün müddetle yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakdsn veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 12/9/934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat on beştedir. Şartname Bankamızın kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Müzayedeye iştirak edeceklerin mezkûr günde satış komisyonuna müracaatları lâzımdır. (5224)

EVKAF MÜDİRİYETİ İLANLARI

1 — Beyoğlu, Kamerhatun, Galata Saray karşısında köşe başında 4 No. lu Otel.
2 — Kadıköy, Zühtü Paşa, Tahta köprü 14 No. lu hane.
3 — „ „ „ „ „ 6 „ oda
4 — Kadirga, Bostanı âli, camii ittisalinde 29 No. lı oda
5 — „ „ „ „ „ 31 „ dükkân
6 — Beyoğlu, Hüseyin Ağa, Zambak sokak 6 No. lı dükkân
7 — Galata, Yeni cami, bedestan altında 8 No. lı dükkân
8 — Kabataş, Ömer Avni, cami karşısında 221 ve 223 No. lı iki dükkân
9 — Usküdar, Selman ağa, cami Sokak 4-1 No. lı dükkân
10 — Boğaziçinde kuru çeşmede 119 No. lı Arsa

Yukarda yazılı emlâk 935 senesi Mayıs nihayetine kadar kiraya verileceğinden müzayedeye konmuştur. Taliplerin 12-9-934 çarşamba günü saat on beşe kadar Evkaf Müdürlüğünde vakıf akarlar kalemine müracaatları. (5297)

Evkafı mülhakadan Karamürsele tabi Altunizade vakıf çiftliğin icar müddetinin 1 Teşrinisani 1934 tarihinde hitam bularak ekin zamanının hulûl etmiş bulunmasına binaen mezkûr çiftliğin 1 Teşrinisani 934 tarihinden 1 Teşrinisani 935 tarihine kadar bir senelik icarı (1500) lira muhammen bedelle müzayedeye çıkarılmıştır.

Yevmi ihale 6 Eylül 934 perşembe günü saat 16 da Karamürsel Kaymakamlık makamında icra olunacaktır. Talip olanların her gün Kaymakamlık makamına müracaat ederek müzayede şeraitini öğrenmeleri ve yevmi ihalenin saat 16 da bedeli muhammenin yüzde 15 şi teminat parasile birlikte Kaymakamlık makamında hazır bulunmaları ilân olunur. (5133)

Selimiyede Fırka Satınalma Komisyonundan:

30 bin kilo Sade yağının 22-9-934 cumartesi kapalı zarf usuliyle ihalesi yapılacaktır. Isteklilerin mezkûr günde muvakkat teminatlariyle birlikte teklif mektuplarını alarak Selimiyede Fırka satınalama komisyonuna müracaatları lâzımdır. Arzu edenler Sade yağına ait şartnameyi daha evvel komisyonda görebilirler. (5199)

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

Münakasası feshedilen 183 kalem ecnebi eczayi tıbbiye 6-9-934 perşembe günü saat 10 da Haydarpaşa Mağazasında pazarlıkla mubayaa edilecektir. Fazla tafsilât için Haydarpaşa mağazasına müracaat edilmesi. (5314)

Nafıa Vekâletinden:

Bursanın Gölbaşı mevkiinde yapılmakta olan Toprak bende ait dip savağın muhammen bedeli 14840 lira olan Vana, Kapak ve Boru tertibatı kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

Münakasa 17-9-934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Nafıa Vekâleti müsteşarlık makamında icra edilecektir.

Talipler mukavele ve şartnamede muvazzah olduğu üzere malzemenin Cins ve nev'ine göre toptan fiat teklif edecek lerdir.

Taliplerin tekliflerini (2226) ilralık muvakkat teminat ve Ticaret odası vesikasiyle münakasa saatinden evvel münakasa komisyonu riyasetine tevdi etmeleri icap eder.

Talipler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Nafıya Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (5149) 5717

Muallim aranıyor

Türk Maarif Cemiyetinin Bursa'daki Lisesinin orta mektep ve lise kısmında şu dersleri okutacak daimî muallimler aranmaktadır. (Riyaziye) (Fen bilgisi ,Tabiiye, Biyoloji), (Fizik, Kimya), (Türkçe Edebiyat), (Yurt bilgisi, Içtimaiyat, Felsefe), (bilhassa Riyaziye ve Fen Bilgisi derslerinde İngilizce bilenler tercih edilecektir.)

Lâzımgelen vasıfları haiz muallimlere menşe, kidem ve ehliyetlerile münasip ücret verilecektir. İsteklilerin vesikalarile beraber Ankara'da Türk Maarif Cemiyeti Umumî Merkezine müracaatları. (4717) 5705

Adana Belediye Riyasetinden:

1 — Adanada yaptırılacak Gazi heykeli kaide inşaatı (14000) on dört bin lira muhammen bedel üzerinden pazarlıkla talibine ihale olunacaktır.

2 — Bu işe ait proje resimleri ile mukavelename sureti ve şartnameler Adana Belediyesi, Ankara ve Istanbul Nafıa Baş Mühendisliklerinden beş lira mukabilinde alınabilir.

3 — Bu inşaatı yapmak isteyenlerin nümunesi veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını, teklif edecekleri bedelin yüzde yedi buçuk nisbetindeki muvakkat teminatı ile yukarda yazılı Nafıa Baş mühendisliklerinden bu iş için alacakları fennî ehliyet vesikası ile birlikte 10 Eylül 934 akşamına kadar Adana Belediyesine göndermeleri ilân olunur. (5309)

Neşriyatı idare eden: MUMTAZ FAIK